

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 1—Vol. LVIII.

Friday, 8th January, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Reactions To Boycott Threats: "Blacks Will Suffer Worst"

(By A Special Correspondent)

WHAT originally began as an academic speculation and was possibly regarded as being, at its worst, a petty irritation has now become a major issue and White South Africa has reacted sharply to it—the proposed boycott in England of South African manufactures and other produce. The general line taken is that the non-Europeans will themselves be the worst sufferers. All sorts of reasoning is being employed to show how the Black people in this country will suffer.

One of the first people to condemn the proposed boycott was the Leader of the South African Opposition, Sir de Villiers Graaf. He argued that the boycott was an interference in the domestic affairs of South Africa and that it would boomerang on the non-Europeans. It is the latter line that is the most popular argument against the boycott

It is now clear out of the welter of arguments that the

boycott could develop into a serious restriction of the Union's economy. It is not the actual boycott in England that seems to be worrying the manufacturers of this country but what such a boycott could develop into.

Both Japan and India are now angling for the African market and the real danger for White South Africa lies not so much in whether the English will buy South African manufactures and produce but whether emerging Africa might not follow suit with India and Japan edging into the African market. The Union has considerable trade with the other African territories.

Even in a country where there is a strong European minority in power, for example Kenya, which could officially refuse to have any truck with a boycott of South Africa, nevertheless there is a great deal of potential danger. Organised trade unions, predominant-

African manufactures.

ly African and most certainly hostile to South African policies, could simply refuse to handle South

The considered view is that while the boycott in England may not be, in the final analysis, much it is what it could lead to that is really serious

NEHRU ON HIS RELIGION

NEW DELHI.—Speaking here when he laid the foundation stone of "Gandhi Bhavan" in the campus of the Delhi University, the Prime Minister, Mr. Nehru, said that he did not belong to the "religious variety of human beings."

He explained: I have something of the spiritual in me but I am not moved by the things that move men of religion.

Mr. Nehru said that he was powerfully moved by

Gandhiji. "But again I speak not on the religious plane, on the plane of half-a-dozen prayers of every religion being recited to you. What impressed me was the man (Gandhi) and the work he did."

NEHRU WANTS LIBRARY IN SOUTH AFRICA

SPEAKING to the party of South African Indian teachers who are touring India Pandit Nehru said that he was interested in the establishment of a library in South Africa to house Government of India publications. Such a library would serve a very useful purpose, he explained.

EISENHOWER TELLS INDIA

"WE BOTH BELIEVE..."

NEW DELHI.—"India and America believe in the dignity of an individual, in each one's right to live his life in his own way," President Eisenhower declared here in a farewell message broadcast over All-India Radio. Mr. Eisenhower continued: "We both believe in the equality of opportunity. We both believe in the right of minorities to have their opinions respected and protected. We both believe that all Governments should derive their just powers from the consent of the governed. We both believe in the rule of law in world affairs and in peaceful settlement of international disputes, be they great or small."

Indian Opinion

FRIDAY, 8TH JANUARY, 1960

Boycotting South African Goods

THE latest measure devised to bring into sharp focus the situation of the non-European people and their disabilities has been the organisation of a boycott in England against South African goods and manufactures. The proportions that a successful boycott could assume and the threat that it might hold out for South African economy have no doubt led to strictures on the proposal by the leader of the Opposition in South Africa and by Conservatives in England, who have always placed more store by sound business than by any democratic principles. The leader of the South African Opposition Party in Parliament, Sir de Villiers Graaf, went to great pains to point out that the non-Europeans would be both the first and the worst sufferers in any successfully organised boycott.

That is no doubt true but the non-European viewpoint on that possibility—not of the few people who are afraid of their comforts but of the 90 per cent of the non-Whites of the country—is that they cannot be any the worse. The African people have never enjoyed much of the benefits which their labour and their toil has produced. They are not unacquainted with downright starvation even in so prosperous a city as Durban and they might well say that, leave alone having to pull in their belts a bit, they have neither belts nor much round which to pull them. The Indians and the Coloureds are fast reaching the nadir of their hopes as the Group Areas Act proceeds to uproot them from homes for which generations have struggled to save and to build. They are faced with the prospect of having to lose nothing and having nothing to lose they can become the more devoted to the cause of liberty. It is an old truism that when one has no material possessions to sacrifice in the cause of freedom one is wholly willing to give up one's life.

The truth is that if anybody will suffer it will be those people who are directly benefiting from Anglo-Union trade. On the South African side it is the Europeans. That is patent. Increasing wealth in South Africa means a rising standard of living for the European people only—not of the entire population. So in any diminution of wealth it will be the Europeans who will be the first to be hit. The non-Europeans are accustomed to starving and living in hovels and shacks. They know what poverty is. In fact, having lived so long in poverty, they begin to believe that theirs is a God-imposed condition. Whatever then the merits or the demerits of the boycott this must be understood clearly that the non-Europeans will not really suffer. Only the area of their suffering will be increased. They have at all times suffered, as much in South Africa's prosperity as in its adversities.

(Continued in next column)

The Future Of Phoenix

By SUSHILA GANDHI

IN the last issue of the "Opinion", before we suspended publication for the holidays, I discussed at length in these columns the future of the Phoenix Settlement and the continued publication of the "Opinion." In view of the various difficulties facing us here on the Settlement in connection with the regular publication of this paper and keeping its finances solvent I was on the verge of giving up the unequal struggle which I have carried on since the death of my husband. I, however, hesitated to take any firm decision without giving expression to my sentiments in the matter and calling for the views of our supporters and of the people of South Africa, and particularly of the Indians to whom Phoenix and the "Opinion" should be vital parts of their lives. Since then there have been more developments and I am again taking into confidence all our readers and supporters.

The trustees of the Settlement met during the period when we had suspended publication and discussed the future of the Settlement and the "Opinion" and have been able to make arrangements to continue with the publication of the paper and the work of keeping the Settlement alive. There is, as yet nothing wholly definite but we are assured, at least that after nearly sixty years of publication, this journal will not be compelled to close down for lack of assistance on the editorial side. The problems on the financial side, however, have not altogether been solved but we believe and have faith that these, too, will be solved provided we have the support of the people of this country, and more particularly of those whom this journal and the Settlement have so conscientiously and consistently served for well over half-a-century.

Had Phoenix and the "Opinion" been ordinary commercial ventures it would have been only proper to put up the shutters as soon as they showed financial losses but neither Phoenix nor the "Opinion" are normal commercial ventures and so the conventional laws of business and finance cannot apply. Phoenix is an institution associated with the spiritual regeneration of one of the greatest figures the world has produced—Mahatma Gandhi. This was his first venture in group living under disciplined conditions and the springboard from which he launched the philosophy of Satyagraha. The "Opinion" was his handmaiden in the task and together these, the Settlement and the journal, were the genesis of the freedom of India upon which we so proudly gaze today.

It is somewhat saddening, then, to reflect that while it was on this sacred soil that Gandhiji first lived and toiled, the people here seem to have forgotten him and his work. Against this India, to which he went from here having forged his peculiar weapon in the South African fires, is raising monuments to his sacred memory all over the continent. Elsewhere in this journal there is a report concerning the establishment of Gandhi Research Foundations to promote and facilitate the teachings of the Mahatma. We have a monument here and we are faced with the task of keeping it alive. In India they are erecting institutions to revere and keep fresh the sacred memory. Elsewhere in the world, too, there is great interest in the political philosophy of Gandhiji and in his spiritual teachings. A great deal of study is being done in Gandhian Philosophy in different parts of the world. All these constitute

(Continued on next page)

(Continued from previous column)

The Indians remember vividly the manner in which they were retrenched from the Railways and other Governmental, Provincial and Municipal undertakings in the depression which stalked the country in the early thirties. They were sacked from their jobs to make way for the poor Whites. The cause of the restriction of South African economy was both external and internal—and it was the non-European who suffered with European South Africa not being particularly bothered by their condition. If anything, the tremendous surge of interest in the welfare of the non-European vis-à-vis the boycott is amusing. The non-Europeans have suffered, are suffering and will continue to suffer until their day dawns.

Comment On Men And Events

Lest We Be Guilty Of Intolerance

(By I. N. Dicus)

OVER the festive season Durban's morning newspaper organised a motor car driving competition and had working with it in the project the Road Safety Association and some motor traders. The competition was restricted to Europeans only and this fact brought directly upon the head of the paper concerned the wrath of the Youth Action Committee (Natal), a body consisting of the African National Congress Youth League (Natal) and the Natal Indian Youth Congress. The Action Committee was thoroughly annoyed with the action of the sponsors of the competition and immediately issued a strongly worded statement condemning what it called a Colour Bar Road Safety Competition and charged the sponsors with doing "a great disservice to the cause of racial harmony in South Africa."

One can appreciate the indignation of the youth at the colour bar but the reaction of the Youth Action Committee raises other and more profound questions—among them: Have we Non-Europeans not become unnecessarily hypersensitive over the Colour Bar and to what extent is the issuing of statements on this subject a sop to our own consciences? Perhaps I should elaborate on the latter. We feel strongly on the subject of the Colour Bar; we want to say something; we should like to do something but we have not detached ourselves from life sufficiently to plunge into sacrifice; nor have we reached the point of do-or-die action and so we take refuge in words.

These are questions which we should give serious consideration to. Why should we object to the sponsors of the Road Safety Competition if they chose to limit their competition to Europeans. That is pre-eminently their business. No public funds are involved, nor call is made on the common coffers of the city or the country. If we feel slighted by their action then we should have nothing to do with them. We should take our custom elsewhere. Had the competition been organised out of the taxpayers' money and by the local authorities or the Government itself the objection would have been wholly justifiable but one

should concede the private individual and the private concern some privacy and exclusiveness in matters which they are prepared to pay out of their pockets.

After all as a private individual I should like to be left to my private devices in some matters. Whom I choose to admit into my house or keep company with are matters affecting me. If I do not desire the company of Europeans I do not think that should be forced on me. And the same applies to Indians, Africans and Coloured—and to many of my relations. Is it not really so much a matter of personal preference rather than the operation of any diabolical measure of injustice?

There is enough requiring the attention of the Non-European people in this country. There is no need for wordy battle with private sponsors of competitions restricted to particular groups of people. The more practical approach would be to organise a similar competition open to everyone if one so desires. It is the easiest thing in the world to criticise what other people do. It is not so easy to get down to some practical work which requires energy and effort, and time and sacrifice.

It is time that the Non-European people learnt to distinguish between what is official and governmental and what is private and personal. The former belongs to the category of politics and public affairs; the latter to the category of morals. If I do not like to keep the company of Europeans then I should let be—that is my private business. But on the other hand I shall not tolerate any law, passed by the Government, to prevent all Non-Europeans from keeping the company of Europeans. I may be conservative in my habits and customs and might possibly find that I feel, in my private life, that inter-racial marriages are not desirable. That is my private affair but as soon as the Government passes a law prohibiting inter-racial marriages, then it is improper and incorrect for there may be large numbers of people who have more liberal views on the subject of inter-race marriages. If there are Europeans who prefer to play their sports among themselves why should we deny to them their right to do so

but we should certainly object to the Government passing a law preventing Europeans from mixing with Non-Europeans in sports for there may be—and there are many who are quite happy mixing with Non-Europeans.

The objection on the question of the colour bar should always be to official and legal restrictions being imposed on private prejudices. The elimination of private and personal prejudices falls within the purview of religion and morals, not politics. While claiming, therefore, things for ourselves we should always consider to what extent do we seek to transgress on the private rights of others. And this applies two ways—from the European to the Non-European and from the Non-European to the European. If we fail to make the distinction then we might ourselves be guilty of unreasonableness and intolerance.

Ike Sees The Taj

When he was in India recently President Eisenhower fulfilled a childhood desire to see the Taj Mahal. He told Mr. Nehru who guided him into the marble mausoleum that as a small boy in the Kansas farming state in the United States, he had read of the beautiful Taj Mahal. "It is one of the things I wanted most to see on this trip."

India Seeks Trade With BEA

NEW DELHI—A six-member Plastics and Linoleums Delegation, sponsored by the Government of India, is now visiting East Africa. The object of the visit will be to explore the possibility of marketing Indian plastic and linoleum goods in East Africa. The delegation will visit Nairobi, Mombasa, Zanzibar and will also take take in Mombasa and Mauritius.

The Future Of Phoenix

(Continued from previous page)

a challenge to us to keep alive this sacred institution.

While some weeks ago the prospects of doing so were somewhat bleak, nevertheless, today there is a ray of sunshine and some hope that we have temporarily tided over the possibility of closing down. Financially we still have some problems but we hope that we shall be able to attend to these in a satisfactory manner. We should like to know from our readers and supporters what suggestions and what advice they have to offer. (See also article on the establishment of the "Indian Opinion" by Gaudhiji page 4)

BOOKS FOR ALL OCCASIONS

The Complete Letter Writer For All Occasions	9	0
The Business Letter Writer	5	0
Dreams and Their Meanings Significance	11	0
Dreams and Omens Their Meanings	5	0
How To Read Your Hands by M. Bashir B.A.	11	0
Palmystry How to Read the Hand	5	0
Fortune Teller Every Known Method	5	0
How To Conduct Meetings For All Occasions	5	0
Toast and Speeches How To Prepare and Deliver	5	0
How to Write Correctly Write Exactly	5	0
Correct Conduct Perfect Etiquette for All	5	0
How to Become a Vocalist How to sing to an Audience	5	0
How to Dance The Champion Ball Room Dancing	5	0
Making and Repairing Radio Sets Illustrated	5	0
Personality and Cheer Guide	2	0

HYPNOSIS

Self Hypnosis Its Theory technique and Application	14	6
Scientific Hypnotism Survey of Theory and Practice	16	0
Operative Hypnosis Suggestion and Relaxation	11	0

COOKERY BOOKS

The Home of Indian Cookery for all Occasions Cooking	13	0
Curries of India What are Curries Made From	7	0
Savoury Spicy and Sweets Indian Recipes	5	6
Everybody's Vegetarian Cookery Book	5	0

Mail Your Order To-day C O D, Charges 2/-
Postage Free.

Obtainable at Our Only Address.

Bharat Music Saloon and Booksellers,

286 Grey Street, Durban.

Phone 29488.

P.O. Box 2037.

GANDHIJI ON THE FOUNDING OF THE "INDIAN OPINION"

IN view of the difficulties which have confronted the *Opinion* we reproduce below the history of the foundation of this paper and the principles on which it is based in the words of Mahatma Gandhi, its founder. The account is taken from the English translation of *Satyagraha In South Africa* written in Gujarati by Gandhiji while he was in Yerwada Jail about 36 years ago. This is the first of two instalments.

I propose to acquaint the reader with all the weapons, internal as well as external, employed in the Satyagraha struggle and now, therefore, proceed to introduce to him *Indian Opinion* a weekly journal which is published in South Africa to this very day. The credit for starting the first Indian owned printing press in South Africa is due to a Gujarati gentleman, Shri Madanjit Vyavaharik. After he had conducted the press for a few years in the midst of difficulties he thought of bringing out a newspaper too.

He consulted the late Shri Mansukhlal Nazar and myself. The paper was issued from Durban. Shri Mansukhlal volunteered to act as unpaid editor. From the very first the paper was conducted at a loss. At last we decided to purchase a farm, to settle all the workers, who must constitute themselves into a sort of commonwealth, upon it and publish the paper from the farm.

The farm selected for the purpose is situated on a beautiful hill thirteen miles from Durban. The nearest railway station is at a distance of three miles from the farm and is called Phoenix. The paper was and is called *Indian Opinion*. It was formerly published in English, Gujarati, Hindi and Tamil. But the Hindi and Tamil sections were eventually discontinued, as the burden they imposed upon us seemed to be excessive, we could not find Tamil and Hindi writers willing to settle upon the farm and could not exercise a check upon them. The paper was thus being published in English and Gujarati when the Satyagraha struggle commenced.

Among the settlers on the farm were Gujaratis, North Indians and Tamilians as well as Englishmen. After the premature death of Mansukhlal Nazar, his place was taken by an English friend, Herbert Kitchen. Then the post of editor was long filled by Mr. Henry S. L. Polak and during

our incarceration the late Rev Joseph Duke acted as editor.

Through the medium of this paper we could very well disseminate the news of the week among the community. The English section kept those Indians informed about the movement who did know Gujarati, and so Englishmen in India, England and South Africa, *Indian Opinion* served the purpose of a weekly newsletter.

I believe that a struggle which chiefly relies upon internal strength cannot be wholly carried on without a newspaper, and it is also my experience that we could not perhaps have educated the local Indian community, nor kept Indians all over the world in touch with the course of events in South Africa in any other way, with the same ease and success as through *Indian Opinion*, which, therefore, was certainly a most useful and potent weapon in our struggle.

(To be concluded next week)

World Agricultural Fair

All There—US USSR and China

NEW DELHI.—The World Agricultural Fair—one of the biggest to be ever held in any country—which was opened in New Delhi by President Rajendra Prasad, was organised by the Bharat Krishak Samaj. The ceremony was witnessed by a mammoth gathering and marked by picturesque pomp and earnest speeches stressing the need for greater human endeavour, co-operation and maintenance of peace.

Several countries including the United States, the Soviet Union and China are taking part in it.

'Amrki Mela'—the American Exhibition—the biggest exposition in international sector of the World Agricultural Fair, was opened by President Eisenhower, a few minutes after the opening of the Fair itself.

RACE RELATIONS DISCUSSIONS

Paper Of Special Interest To Indians

A SERIES of meetings and discussions, beginning on Monday (January 11) has been organised in Durban by the South African Institute of Race Relations. His Grace Archbishop Dennis Hurley will officially open the proceedings in the New Lecture Theatre, City Buildings, University of Natal, in Warwick Avenue, Durban. Mr. Molteno, Q.C. will deliver the presidential address, whose theme is "Fifty Years of Union".

On Tuesday morning (January 12) at 9.15 a.m. there will be a paper of special interest to the Indian people, entitled "The Indian Community of South Africa—Past, Present and Future". It will be presented by Dr. S. C. Cooppan.

The rest of the programme is: Tuesday 2.00 p.m. Annual Report and Accounts followed by a talk, "Review of Recent Legislation" by the Director of the Institute, Mr. Quintin Whyte. The Annual General meeting will be held at 5.00 p.m.

On Wednesday morning Mrs. M. Kooy and Mr. Selby Ngcobo will present papers entitled, "Fifty Years of Economic Development". At 2 p.m. Professor L.M. Thompson and Mr. A. J. Luthuli will read papers on "Political Review—Fifty Years of Union". This will be followed by the play *Mukta-Dhara* at 8 p.m.

The meetings will come to an end on Thursday with papers on "Social Development Since Union" by Prof. H. Pollak and Mr. G. M. Pitje. The closing address will be delivered by Prof. E. H. Brookes. The theme is, "South Africa and the Wider World".

HAWKERS AND TRADERS
Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 22/6; 17 jewels, waterproof, shockproof 32/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37/6, 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39/6, 25 jewels 49/6. A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.

No Catalogues

Year Of Significance

"FOR the Indian people the year 1960 is of great significance as it marks a century of their development against all odds in the country of their settlement, states Dr. G. M. Naicker, president of the South African Indian Congress.

"While we think of the innumerable problems that we have to surmount we are indeed happy with the feeling that with the feeling that during the ensuing year Africa will make immense strides in achieving independence and self determination and that her people will march forward to higher levels of thought, organisation and economic well-being.

"Indeed 1960 will be a great year marking a triumph for all those people who have dedicated themselves to freedom and liberty.

Tagore Play To Be Presented

MUKTA-DHARA, a play by Rabindranath Tagore described as a "remarkable anticipation of the shape that the struggle for Indian Independence was to assume under the leadership of Mahatma Gandhi" will be presented by the South African Institute of Race Relations at the Orient Hall, Durban on Wednesday, January, 1960 at 8.00 p.m. It is produced by Mrs. Pauline Morel. Tickets are obtainable from Goodwill Lounge, Bombay Bazaars, the office of the Institute of Race Relations and Mrs. Morel herself.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Corner Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854.

Phone 835 6786

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

U.S. President Senses Spirit Of New India

NEW DELHI—In a farewell message broadcast over All-India Radio, President Eisenhower said: "I have sensed a spirit of a New India, heir to a culture ages old, now possessed by a grand vision, advancing decisively and building a great modern democracy on the foundation of ancient civilisation.

Mr. Eisenhower continued: "My five-day visit here has been one of the moving experiences of my life. During these five days I have met your distinguished President; your eminent Prime Minister, and many other of your great leaders. I have felt the warmth and friendship of multitudes of you wherever I have gone.

"Five days are a short time in a man's life, easily wasted and soon forgotten. But India filled these past five days of my life with so much challenge, excitement and wonder that I shall never forget them.

"You are a very old civilisation. You have ancient traditions and cultures. We are a young country. Our tradition is, as traditions go, young also. But in another sense, in the sense of your independent nationhood, you too are young. You are starting, as we did a hundred and eighty-four years ago, on the path of development of a new nation. Your problems are different. Your difficulties are different. The resources with which you have to work are different. But your purpose is the same as ours was, and still is; to develop the country in which every man

and woman may have the opportunity in freedom to work out for himself, in his own way, a rich and satisfying life; a country in which, as Abraham Lincoln said, the Government is of the people, by the people and for the people.

"I have been deeply impressed by the way in which you are shouldering the immense problem of raising the standard of living of your people, and by the energy and skill and imagination which you are applying to this task. Your achievements in the twelve years of your independence have been remarkable and promise even more for the future.

"I am leaving with a reinforced conviction that the people of India and the people of the United States are engaged in a common quest for the improvement of general welfare of their people and for peace with justice throughout the world."

AFRICAN ADVANCE IN NYASALAND

AFRICANS are for the first time to become Assistant District Commissioners in Nyasaland. Three have been promoted and they will hold the same rank of Administrative Officer as European officers and have similar administrative powers.

A Nyasaland Government spokesman, making the announcement, said: "The progress of District Assistants has been watched with care and interest and, as these three men have shown themselves to have a sense of responsibility and loyalty and the other qualities and administrative ability expected of entrants to the Administrative Service, the Governor has decided to promote them."

The new Assistant District Commissioners are on a salary scale rising from £800 to £1,650 over a period of eleven years with further prospects from £1,750 to £2,950.

GREAT GANDHIAN PHILOSOPHER DIES

[Opinion India Service]

NEW DELHI—Dr. B. PATTABHI SITARAMAYYA, a former president of the Indian National Congress, and a former Governor of Madhya Pradesh, and recognised as the official interpreter of Gandhian Philosophy died in Hyderabad on December 17, 1959 after a brief illness. He was eighty years old. Dr. Pattabhi was indisposed for some time. On the morning of December 17 he complained of intense pain on his left shoulder. Before the doctor could come he was dead.

He was described as a man of 'lively intelligence who combined the vigour of a political campaigner with the talents of a business organiser, and one who had the greatest respect for the Gandhian tradition.'

Dr. Pattabhi Sitaramayya was one of the 'oldest and most versatile leaders of the Indian National Congress. He was generally recognised as the official interpreter of the Gandhian philosophy.

Dr. Pattabhi's public career extended over a period of more than 50 years, and had been devoted to the Indian National Congress and the causes that this political organisation had espoused. A vehement critic, he always fought for the common man's cause, and was hence a great friend of the people.

His biography briefly is—Born November 24, 1880. Started life as a private medical practitioner at Masulipatam, 1906; gave it up, 1916, started the 'Janmabhumi,' an English weekly, 1919 and conducted it till April 1930, when he was jailed for a year on the Salt Satyagraha; again in prison for 2 years in 1932-33, and for the third time in Oct. 1933, for 6 months, imprisoned again under the Defence of India Rules in March 19 to Nov. 1st, 1941 and then on the 9th Aug. 1942 and released on the 15th June, 1945;

member Working Committee of the A.I.C.C., 1929-30, 31 and again between 1934 and 36, 38 and 32 and 1940-46 and in 1948; took an interest in the Co-operative Movement, and presided over the Madras Provincial Co-operative Conference, 1926; was intimately connected with the movement till 1939; also took interest in education, Banking and Insurance and has founded the Andhra Jatheya Kalasala in 1908; the Andhra Insurance Co.; the Andhra Bank as well as the Bharata Lakshmi Bank and Hindustan Mutual Insurance Co.; elected member, Constituent Assembly in 1946; President, All India States' People's Conference in 1936 at Karachi—Navasari Convention, 1938-39; working President, A.I.S.P.C. in 1946-47-48, elected President, Indian National Congress, Jaipur Session, Oct. 24, 1948, Publications: National Education, 1912; Indian Nationalism, 1913, Redistribution of Indian Provinces on a Language Basis, 1916; The Indian National Congress (Jubilee Commemoration Volume, 1935); Economic Conquest of India; Constitutions of the World; Gandhi and Gandhism; Gandhism and Socialism; Hindu Home Rediscovered in 1936-37, Why Vote Congress, Six Years of Congress, "Fundamentals of India's Political Problems"; Feathers and Stones; History of Congress, Vol. II; Current History in Question and Answer

JETS FOR INDIA

BOMBAY.—The first Rolls Royce Conway Jet engine ordered as a spare engine for Air-India's Boeing Aircraft has arrived in Bombay on Scindia's ss "Jaladhir".

This is the first of ten such spare jet engines which have been ordered in preparation for Air-India's jet services scheduled to start in April, 1950.

The Conway jet engines, costing over Rs 10 lacs each will be placed at Air-India terminal station where the Boeing Aircraft are scheduled to operate.

Overhaul of the main engine itself will be done for the initial period of two years by Rolls Royce at their factory in the U.K. Other units will be overhauled in Air-India's Santa Cruz workshops.

Cable & Tel Add. HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb, " " " " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Indian Trade Exhibition

DARES-SALAAM.

OPENING an Indian Trade Exhibition organised here by the Government of India the Governor of Tanganyika, Sir Richard Turbull said:

"It is, I think, significant and opportune that an officially organised exhibition of Indian industry should visit Tanganyika at this time. Trading conditions are now highly competitive with industry in all parts of the world seeking larger shares in markets for their expanding volume and variety of products. The market for a wide variety of goods is expanding in Tanganyika and will, I am confident, continue to grow in pace with our general development and increased production. At the same time, the Tanganyika buyer is becoming more discriminating in his choice of goods attaching greater importance to quality and design.

"Although Tanganyika has provided a traditional market for Indian goods for very many years past, it clearly is very necessary for Indian manufacturers to study this market carefully to be in a position to compete for its changing requirements. At the same time this

Exhibition will, I am sure, demonstrate to importers and distributors in this country the wide range of goods which can now be obtained from India. Traditional Indian products are well known to us all, particularly the wide variety of good quality textiles and jute sacks and hessian in which a large proportion of our crops is exported.

"Trade between Tanganyika and India is of very substantial value and in the peak year of 1952 amounted to over six million pounds though the annual average is about four million pounds. The balance of trade has tended to be in favour of India, but we are hopeful that India will take larger quantities of our cotton and I am glad to say that a fair amount of the current cotton crop has been shipped to India.

Expansion of trade in both directions between India and Tanganyika can only be of benefit to both our countries. India's goods enjoy unrestricted access to our markets in competition with the goods from all other countries which practice free trade and we look to India for reciprocal treatment for Tanganyika products.

Change In Attitude To Blind

NAIROBI.

THE Indian people no longer look on blindness as a punishment by God. By their efforts they had enabled the blind to become useful citizens of the country.

These observations were made here by Mr. JOSHUA MWIKYA, a 30 year-old blind African from the Machakos district of Kenya, who went to India on a Government of India scholarship. Mr. Mwikya received advanced training at the Training Centre for the Adult Blind at Dehra Dun in India. This Training Centre is run by the Indian Ministry of Education.

Mr. Joshua was in India for nearly three years undergoing training under the Braille system and successfully completed the course. His training included Handicraft Making, Handloom Weaving and other manual skills besides general education, teaching and school management.

Interviewed immediately after his arrival, Mr. Joshua said that he was much impressed by the way the blind were being helped

in India not only by the Government but by the people as well. The result was that there were many sound institutions run by the Government as well as private bodies.

Mr. Joshua said he received the warm hospitality of the people everywhere in India. "My stay was happy and useful and I am grateful to the Government and people of India for this," he said. He was particularly thankful to the Indian Council for Cultural Relations for the financial and other assistance they had given him in India.

Mr. Joshua carried with him a sample piece of cloth woven by the blind in India at a school and said: "When I show this to my people here, they don't believe this cloth could be made by blind people."

Mr. Joshua's immediate problem is as to how best he can impart the knowledge and skill he has gained in India, to his own countrymen in Kenya—particularly the blind.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
 Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
 Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN.

Phones:
 Office: 25845
 Residence: 36413.

EISENHOWER TELLS INDIA THAT THERE ARE

GREATER THINGS IN WORLD THAN EVEN PEACE

NEW DELHI.—Speaking at a civic reception accorded him here in the presence of a crowd estimated at over a million, President Eisenhower said —“We believe there are greater things in the world even than peace. They are the ideals, the hopes and aspirations of humanity and our loyalty to conscience. They are integrity of purpose, unswerving devotion to principle, love of truth and decency. People who believe and practise these things are certain to be friends.

Mr. Eisenhower went on to illustrate his observations from the teachings of Mahatma Gandhi. He said:—

“Above all, we believe that only in freedom can men enjoy true and full peace; only in freedom can men be genuine and honest friends. Freedom must come first.

“One of the clearest voices of all time proclaiming the priority and supremacy of freedom is your own Saint Mahatma Gandhi. Speaking of freedom for nations, he said: ‘Freedom is the gift of God—the right of every nation.’ And to his words America replies: So also we believe.

“Speaking of freedom for individuals, Gandhiji said: ‘Democracy is not a state in which people act like sheep. Under democracy, individual liberty of opinion and action is jealously guarded.’ And to his words America also answers: So also we hold.

“And then, speaking of responsibility, political freedom and the demands of those who possess it, Gandhiji said: ‘self-government depends entirely upon our own internal strength, upon our ability to fight against the heaviest odds. Indeed self-government which does not require a continuous striving to attain it and to sustain it is not worth the name.’ And to his words America can say: So also we teach.

“In what I have quoted from Mahatma Gandhi I know he spoke the convictions of the American people as clearly as he spoke for India.

“We, like you, have won freedom and we strive to assure every individual American the fullness of responsible freedom.

Mutual Defence

“America’s right, and our obligations for that matter, to maintain a respectable establishment for defence—our duty to join in company with the like-thinking peoples for mutual defence—would, I am

sure, be recognised and upheld by most saintly men.

“Being strong and free, and confident that we shall remain strong and free, we are prepared to devote ourselves as a nation—our energies and our talents—to the cause of peace and friendship.

“We believe that freedom ultimately will be won everywhere. Human hunger for it is far too deep-seated in human nature to be put off by contrived definition or man-made philosophy.

“Freedom, as Gandhiji said, is a gift of God. And God’s gift cannot forever be kept from His children.

“But—and immediately, instantly—we must search out with all free nations, more effective and practical ways to strengthen the cause of peace and friendship in freedom; and so doing make our negotiations with other people more persuasive. One reason I came to India is to tell you America wants to join with all free men in advancing this cause.

Largest Democracy

“Between the first largest democracy on the earth, India, and the second largest America, lie ten thousand miles of land and ocean. But in our fundamental ideas and convictions about democracy we are close neighbours. We ought to be closer.

“We who are free—and who prize our freedom above all other gifts of God and nature—must know each other better; trust each other more, and support each other.

“Free India and free America could not exist if they were isolated from each other in the world. A free society of nations can continue to exist only as it meets the rightful demands of the people for security, progress and increasing opportunity for betterment of themselves and their children. Such a society, if some of its nations prosper

richly, and other barely feed their people, cannot survive.

“When I consider in my own mind the potential contribution of India to the prosperity of its own people and of the entire free world—say in the next ten years—my imagination fails me.

“Here will be almost half a billion free men and women well embarked on economic expansion. Productivity of your farmers will have increased enormously—I saw clear signs of that at the World Agricultural Fair. Their standards of living will rise. You will be turning out textiles and metals and manufactured goods to help meet multiplied demands of the world, evergrowing in its economic appetite. You will be building houses and schools and hospitals and places of worship, centres of recreation and culture on a scale never before dreamed of—even here. And you will be doing this without abandoning your freedom in favour of forced regimentation.

Goods From India

“As you prosper, the whole free world will prosper. Ameri-

caus, Asians, Africans, Europeans will buy goods from India that they must have to meet their own increasing requirements—that they, of themselves, cannot meet at all or so well. You will be able to buy more from them. The spiral of prosperity throughout the free world will lift the living standards of all our peoples.

“Of course I don’t think that India can achieve its full potential without acquisition of more capital than you now possess. The best means for a nation determined to maintain its independence are private investment from outside, governmental loans from others and, where necessary, grants from other free and friendly nations.

“One thing I assure you. From now on I shall be quick to speak out on every possible occasion that India is becoming one of the greatest investment opportunities of our time—an investment in strengthening freedom in the prosperity of the world.

“India, mighty in numbers of its people and in their will to build an ever greater Republic, marcher—I am confident—to a great destiny.

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	5/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/9
The Negro in American Culture	5/6
God’s Wonderful World: a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Toasts and Speeches	4/9
Everybody’s Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

fifty years ago...

... January 1910

**HISTORIC YEAR: NEW STAGE OF
STRUGGLE: UNBENDING SPIRIT OF
SHELAT**

IT is one of the unfortunate things of our life in this country that we do not know much, if anything at all, of our past here. Most of the history of the past of the Indian community is a closed book. Historians to deal with the history and publications on the history of the Indian people have been sadly lacking. With this issue of the *Indian Opinion* we begin a new feature. We shall look back fifty years into the files of the *Indian Opinion* to see what was happening then and in this manner present odd bits of our history to a new generation.—Editor.

FIFTY years ago this week was the first week of the year 1910—in many ways a historic year for the country as a whole. The four British colonies were on the eve of Union, the University of Natal, then, of course, a university college, was being planned. And the Indians themselves were in the throes of a struggle that affected their very lives. Gandhi was leading the fight in the Transvaal against the Registration of Asiatics, a measure designed to keep Indians out of the Transvaal although they were legally and morally entitled to be there and had drawn the South African born Indian into the struggle.

People were courting imprisonment and suffering all forms of humiliation, going bankrupt and losing their all. One of the laws being violated then was the bar to the entry of Indians into the Transvaal as it was considered harsh. This was "the new stage of the struggle" and the *Indian Opinion* of January 1, 1910, quoting the *Transvaal Leader* of December 23, 1909, reported:

"Yesterday seven British Indians were permitted to enter the Transvaal without arrest. They were Messrs M K Gandhi, barrister of the Inner Temple; Joseph Royceppan, barrister of Lincoln's Inn and graduate of Cambridge University; Samuel Joseph, headmaster of the Indian school at Seaview, near Durban; David Andrew, clerk and interpreter; Manilal Gandhi (Mr. Gandhi's second son aged 17); Abdul Gaffar Fajander, acting chairman of the British Indian Association, a merchant and Ramlal Singh, a clerk."

All these people had entered the Transvaal, expecting to be

arrested but, for the time being they were left alone

ON December 24, 1909, Mr. Shelat was discharged from the Diepkloof Gaol, after having served six months imprisonment, for his part in the Passive Resistance Campaign. Referring to him the *Indian Opinion* said that he was "reduced in weight from 139 pounds to 110, looking weak and emaciated." Mr. Shelat had been placed in solitary confinement and on a reduced diet for refusing to carry slop pails.

"We consider," said the *Indian Opinion*, "that passive resisters should not hesitate to do the meanest work in the Transvaal prisons. But Mr. Shelat—a Brahmin—made the matter a point of conscience. We can but treat his objection, therefore, with respect. He was first punished with twenty-four hours solitary confinement with spare diet for disobeying the order."

Mr. Shelat remained immovable. The punishment was increased to 48 hours, with spare diet; then to six days with spare diet. Spare diet meant rice water twice a day. Mr. Shelat remained adamant. The sentence was increased to 14 days and the spare diet cut by half. "But," continues the *Indian Opinion*, "even the long spell in a semi-dark cell could not bend this passive resister's spirit. The last sentence was therefore, twenty-eight days... This is a feat that will always remain in the annals of Passive Resistance as one of the most brilliant."

Institutes For Study Of Gandhi's Life And Teachings

NEW DELHI—The foundation stone of a "Gandhi Bhavan"—an institute to promote and facilitate the study of Gandhiji's life and teachings—was laid by Mr. Nehru on the campus of the Delhi University. This is part of a scheme to construct, initially, Gandhi Bhavans at nine universities:—Delhi, Kerala, Allahabad, Patna, Punjab, Nagpur, Rajasthan, Mysore and Karnataka. It is estimated that the one at Delhi will cost over £11,000.

The "Gandhi Bhavan" is being raised under a programme sponsored jointly by the Gandhi Smarak Nidhi (Research Foundation) and the University Grants Commission.

Speaking on the occasion, the Prime Minister said that if the spirit of peaceful revolution, which brought independence, was not carried over to the task of nation building "we will not be children of that revolution but mere hangers-on."

Mr. Nehru said that Mahatma Gandhi, through his life and teachings, had infused a new life into the country, which was then lying flat under the heels of a foreign Power. If the spirit, which performed that miracle, was not studied, understood and imbibed, it would be detrimental to the country and the world at large.

FOREIGN INVESTORS In GUJERAT

NEW DELHI.—Foreign investors are actively interested in investment opportunities which the new state of Gujarat may offer, it is learnt here.

The U. K. Trade Commissioner in Bombay has gone to Ahmedabad on a three-day visit and will talk things over with the Gujarat Chamber of Commerce, the Ahmedabad Millowners Association and other organised bodies.

A trade delegation from the U. S. is also expected to visit Ahmedabad in the near future.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 31st January. Sails 5th February.
S. S. Karanja due 29th February. Sails 5th March.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
	Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£5-5-0				£10-18-0
Vegetarian	£4-17-0				£10-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Telephone 20432,

Durban.

Tel. Add. "KARAMAT."

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

INDIA MAKE GRAMOPHONE RECORDS

MADE IN INDIA AT HALF PRICE AND BELOW COST
4/- EACH OR TWO FOR 7/6

In Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Special Offer In Gujarati Records: 2/6 each or 5 records for 10/- plus postage.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Details gladly supplied on application

Write — Phone — Call

NATIONAL RECORDS

2 Ajmeri Arcade, off Grey Street,

Phone: 67882. DURBAN. P. O. Box 1930.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Bajagopalachari	6	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Bhavodeya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury *	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralkha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhi	3	9
My Religion—Gandhi	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

"Indian Opinion" P. Bag.,
Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
INDIA'S STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M K Gandhi	10	6	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadras	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K T. Shah	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	FROM YERAYDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K G Mashruwala	2	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	3	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	BAPU—Marry F. Barr	4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I N.A.	14	0	What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. K. V. Rao	3	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	8
FAMOUS PARSIS	7	6	To Women—Amrit Kaur	1	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	26	0			

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

ઓપિનિયન

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

સત્ય ક્ષેત્રને ન બતાવવાથી યુ તે છુપાવી શકાય છે. દેહધારી દેહ બધાં સુધી અંદર પડ્યો છે ત્યાં સુધી જોની યુક્તી નહીં થાય. રામદેવનો અભાવ કર્તવ્ય બાબવાનું પહેલું પગલું છે. —ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૮ મુ—અંક ૧

તા. ૮ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ પે. ૪

મહારાજશ્રીને મુખેથી

પાપી કોણ ?

એ જા જીવાના એક મામતો આ કિસ્સો છે. એ મામતમાં મુખ્યત્વે વસ્તી પાટણવાડીયા અને પાટીદારોની દિવાળીના દિવસો હતા. ઉબળિયાત મામતનાં ઊંઠરા ફટાકડા ફેંકે તે રાજ થાય. પાટણવાડીયાનો એક ઊંઠરો આ મધુ જોવા કરે. એને પશુ ફટાકડા ફેંકવાનું મન મઠ મધુ. પશુ ફટાકડા લાવે ક્યાંથી? ફટાકડા ખરીદવા ધેરથી તો ધૈસો મળે તેમ ન હતું. હવે યુ થાય? એ જોની જતિને દાખી શક્યો નહીં. એ તો પહેલાંએ એક પાટીદારના ખેતરમાં. ખાબરીનાં કુંડાં કાખ્યાં કુંડાં મસળાને ખાબરી કાઢી. મામતી એક કુશનમાં તે વેચીને ટેટા ખરીદા. અને ખીલ ઊંઠરાં સાથે એ પશુ ટેટા ફેંકવા લાગ્યો.

એને આમ ફટાકડા ફેંકતો બેઠ ફટલાક લોહો વિચારમાં પડ્યા કે, જાની પાસે ટેટા ક્યાંથી? તપાસ

ગાંધીજીનું સ્મારક

ગાંધીજીના જીવન અને કવનનો અભ્યાસ

હિન્દી યુનીવર્સિટીમાં ગાંધીજીના જીવન અને કવન તથા કવિની અભ્યાસ કરવા માટે "ગાંધી જીવન" માધિવા તેના પાંચે પંક્તિ નહેરુને હસ્તે શેપાયો હતો. દીલ્હી, ડેરાલા, અલ્હાબાદ, પટના, પંજાબ, નામપુર રાજસ્થાન, મપલોર, અને કરનાટક એમ નવ યુનીવર્સિટીઓમાં ગાંધી જીવનનો પ્રચાર કરવાની જે યોજના ઘડાઈ હતી તેના પ્રથમ પગલા રૂપે આ છે.

આ સમારંભમાં બેલતાં વડા પ્રધાને બજાવ્યું કે, "અહિંસક ક્રાંતી કે જેને હિંદને આઝાદી આપવી અને જે રાષ્ટ્રના ધનરના કસોટી કાળમાં આપણે શાંતિથી જીવે નહીં શોધીએ તો આપણે તે કસોટીના માળખે નહીં અણખાઈ પશુ જીવ નાશ કરનારા બનશું.

"ગાંધીજીને પોતાના જીવન દારો દુનિયાને એક નવું જીવન જીવવાની શીખવ્યું છે. હિંદને આત્મા પરદેશની એટલી નીચે મૂકેલા પડ્યો હતો એને બચાવ્યો છે. અને તે શાંતિને પ્રાપ્ત કર્યો. આને દુનિયા તે માત્રને અનુસરવા તૃપાતુરની જેમ ખીટ માટી રહી છે."

ચાલી અને પેલા ઊંઠરાની ચોરી પકડાઈ મઠ. એને શિક્ષા પશુ કરી.

વિચાર કરો કે, એ ઊંઠરાને ચોરી ની પ્રેરણા આપી કોણ? એ પશુ બાળક હતું. ટેટા ફેંકવાનું મન એને થાય એ સ્વાભાવિક છે. એણે ચોરી કરી, પશુ એને પાપી નહીં કહી શકાય. એ પાપની પ્રેરણા આપનાર જ પાપી છે

નિરાધાર બિખારી મટીને કારીગર

રસ્તાઓ ઉપર પડી રહેતા અને બીજા મામતા બિખારીઓમાંથી ફેટલાક પૈસા કમાઈ ખાનારા ડોંગી અને બનાવટી અપંગો હોય છે, પરંતુ ફેટલાક અરેખર અનાથ અને દુઃખી હોય છે. તેમાં લુલા, લંબડા અને આંધળાઓ ઉપરાંત પતિયાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે. મુખજ નમરીના ખાર રેડેને આવે એક દુઃખી પતરોગી ઊંઠરો તતુ એક પારસી ચૂઢરધના બેવામાં આવ્યો. તેને બેઠને તેમનું દિલ દ્રવ્યું અને તેને કંઈક મદદ કરવા ના ધરાદાયી તેની માને મળ્યો તેને પતિયાની ધરિપતાલમાં દાખલ કરવા વાત કરી. પતિયા પુત્રથી પશુ મા વિષુટી પડવા તથાવર નહોતી, પરંતુ એવે તેણે બારે હવે સંમતિ આપી અને તતુને દવાખાનામાં દાખલ કરાવ્યો. ગાંધી જીવનના પછી તેને સારું થયું અને કામ કરી શકે તેવી તબિબત થવા પછી તેને નેતરકામ સિખવાડ્યું. તેમાં તે પાવરધી થયો. તે રંજતા પશુ શીખ્યો અને ખતખતની નેતરની પુરથીઓ બનાવીને સારી કમાણી

કરતો થયો. યુનીસીપલ મારફેટ પાસે તેણે પોતાની કુશન રાખી અને યુનીસીપલથીડીના ઝોડરનું કામ પણ કરવા લાગ્યો. આ રીતે તે નિરાધાર બિખારી મટીને સ્વતંત્ર કારીગર થયો. આવા રોમવાળા તો દેશબરમાં લગભગ ૨૦ લાખ છે એવી ગણતરી થયેલી છે. તેમાંથી ૫ લાખ તો ચેપી

પતવાળા મણાય છે. સરકારે ૨૦ હજાર જેટલા દરદીઓ માટે પતિયા આશ્રમો ઉભા કરવાનું વિચાર્યું છે. માધી સ્મારક નિધિ પશુ તે કામને સારી મદદ કરે છે. પશુ હજી તતુ જેવા હજારો ખીલ છે. તે બધાને તેવા લાભ ક્યારે મળશે? —લોકજીવનમાંથી.

તિબેટ, ચીન અને ભારતીય સંસ્કૃતિ

દુર હજાર વર્ષ જુનો ઇતિહાસ આપણી પાંખળ છે. અહીં સેંકડો જમાતો આવી છે. હજુ પણ આવી રહી છે. હાલમાં તને બેયુ કે તિબેટથી લોકો ડરના માર્યા બાગ્યા અને એમને આશરો ક્યાં મળ્યો? હિંદુસ્તાનમાં એમના રાજકારણ સાથે આપણે કરી સંબંધ નથી. પશુ એમને મારવામાં આવતા હતા, એ લોકો ભાગી રવા હતા, અને આશરો શોધતા હતા એટલે આપણે એમને આશરો આપ્યો. એ વાત ચીનવાળાને ન ખબી. પશુ હું ચીનવાળાને કહેવા માગું છું કે મારા દેશની ઇજ્જત જોની સાથે સંકળાયેલી છે. આ મારો દેશ એ દેશ છે કે જેણે મૌતમ યુદ્ધને જન્મ દીધો. એ દેશ કોઇની સાથે દુસ્મનાવટ કરનારો નથી. એટલે ચીનવાળાઓ સાથે એમને જોનો એ જ પ્રેમ કાયમ રહેશે જે જુના જમાનાથી ચાલતો આવ્યો છે. પશુ એ આપણે તિબેટને આશરો ન આપત તો માનવતા યુગવેલી સિદ્ધ થાત. જુના જમાનામાં અહીં ધર નથી પારસી લોકો ભાગીને આવ્યા. આશરો તેર સો વર્ષ પહેલાંની વાત છે. એ લોકો મુખજને કિનારે ઉતર્યા અને એમને અહીં આશરો મળ્યો. આને દુનિયામાં પારસીઓ લાખેક જેટલા હશે અને તે હિંદુસ્તાનમાં છે. એમને એક ધર્મ છે, જેને જરથોસ્ત્રનો ધર્મ કહે છે. એ લોકો હિંદુસ્તાનમાં કુમલાખોર તરીકે નહોતા આવ્યા, આશરો શોધવા આવ્યા હતા અને આપણે તેમને તે આપ્યો. એમના રાજકારણ સાથે આપણે કરી સંબંધ નહોતો. આપણે તે માનવતા સાથે સંબંધ હતો. એ લોકો આશ્રિતમાં હતા અને ભાગીને આવ્યા હતા, તેથી આપણે એમને આશરો આપ્યો. ભારત દેશનો અર્થ જ છે સૌનું ભરણુ કરનારો દેશ. તેથી આ દેશના દરવાજા સૌને સાર પ્રુલ્લા છે. આપણે તિબેટવાળાઓને એ રીતે જ આશરો આપ્યો. પશુ હું ચીનવાળાઓને ખાતરી આપુ છું કે મૌતમ યુદ્ધને સંદેશ ગ્રીલવા કોઇ દેશ સમર્થ અને રાજ હોય તો તે હિંદુસ્તાન છે. પછી ખીલે દેશ બલે હોય કે ન હોય બલે મૌતમ યુદ્ધને સંદેશ હિંદુસ્તાને જેટલો માનવે તેટલો બાગ્યે જ ખીલ કોઇ દેશ માનવે હોય. અહિંસાની વાત હિંદુસ્તાનમાં જેટલી પામરી જેટલી બાગ્યે ખીલ દેશમાં પામરી હોય. એ વાત અહિંના લોકોના લોકોમાં ઉડી પેડી છે, એટલી ખીલ દેશમાં નથી દેખાતી. આપણે બીજા ધર્મને અહીંથી વિદાય નથી કર્યો, બલે એને શાંતિનો સંદેશ પહોંચાડવા સારું બહાર મોકલ્યો છે. અને હું અર્થ સાથે કહેવા માગું છું કે અહીંથી શુદ્ધ ભગવાનનો ઉપદેશ લઇને જે ખીલનરી લોકો બહાર ગયા તે પોતાની સાથે જેલ લઇને નહોતા ગયા. એ લોકો ચીન, બયાન, ઇન્ડોનેશિયા, મેગો લિયા, સીલોન, સિયામ, નર્મો વગેરે દેશોમાં ગયા તો ત્યાં એમણે પોતાનું સહાનુભવ ન સ્થાપ્યું બલે ત્યાં તેઓ ગાન અને પ્રેમ લઇને ગયા. એ જ પ્રમાણે ચીનથી અહીં હયુ-જેન-ત્સામ જેવા મોટા પાત્રો આવ્યા. તેથી ચીનવાળા સાથે આપણા સંબંધ કહી બમડી ન રાશે. મારો આત્મા હિંદુસ્તાનનો અવાજ કહી રહ્યો છે. —વિનોબાજી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૮ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૦.

સાઉથ આફ્રિકન માલનો બહીષ્કાર

હાલમાં સાઉથ આફ્રિકાના માલનો બહીષ્કાર કરવાનું નક્કી કર્યું છે તે બતાવે છે કે સાઉથ આફ્રિકામાં બીન-ગોરાઓની પરીસ્થિતિ કેટલી ખરાબ હશે પહેાંચી છે. આ બહીષ્કારને વિશાળ પહેાંચ થાય અને થશે એમ લાગે છે તો તેનું પરીણામ શું આવશે એ સાઉથ આફ્રિકાના વિરુદ્ધ પક્ષના લીડર અને લ'ડનની કન્ઝર્વેટીવ પક્ષના લીડરોએ જાહેર કર્યું છે. તેઓ પ્રબલસાચનના આદરોને કદી મહત્વ આપતા જ નથી. તેમની દ્રષ્ટી હંમેશા આર્થિક વ્યાપારીક ક્ષેત્રને જ નિહાળતી હોય છે. સાઉથ આફ્રિકાના વિરુદ્ધ પક્ષના નેતા શ્રી ડા. ડુ:ખ સાથે જણાવ્યું છે કે, બીન-ગોરાઓ જ આ બહીષ્કારના મુખ્ય અને ખરાબમાં ખરાબ લોગ બનશે.

આ સત્ય છે, એમા શંકાને સ્થાન નથીજ. પણ બીન-ગોરા ઓનો મત—એવા મુઠ્ઠીભર બીન-ગોરાઓ નહીં કે જે પોતાના મુખ સગવડોને જ ખ્યાલ કરે છે. પણ નેવુ ટકા લોકો—એ કે તેઓની સ્થિતિ હાલ છે તે કરતા વધુ ખરાબ નથી થવાની. આફ્રિકનોએ પોતાનો પરસેવો પાડી જે જિંદગી બનાવે છે એનો ઉપભોગ કરવાની તેઓને કદી તકજ મળતી નથી. અને નથી તેઓ ભૂખમરાથી બહુ દુર. ડરબન જેવા મુખ સગવડ વાળા બાદશાહી શહેરમા વધુ-ભૂખમરાથી પીડાતા બીન-ગોરાઓની સંખ્યા ઓછી નથી આવા અને જે થોડુ ધણુ કમાય છે તેઓ પાસે એટલુ ઝોણુ છે કે તેમા કાંપ મુકવાનો સવાલજ ઉભો થતો નથી. હાંદીએ તથા કલકત્તા જેમની સ્થિતિ જરાક સારી હતી તેઓ પણ ગૂંપ એરીયાઝના વિશાળ પંજમા સપડાયાથી નાશી પાસ થયા છે. વશ પરપરાથી ભેગી કરેલી પરસીનાની કમાણી અને મીલકત આને તેઓ ખોઈ રહ્યા છે. હવે તેમની પાસે વધુ ખોવા જેવું છેજ શુ કે તેને મુકશાનીને વિચાર કરે ? અમારે મતે આ લોકો આઝાદી માટે અને ન્યાય માટે લડવાને સૌથી પ્રથમ તર્કયાર થશે. માનવ પાંગે ખોવા માટે કાઈ જ નથી હોતું ત્યારે તેને જીવન કુરબાન કરવા માટે બહુ વિચારવું નથી પડતું. એ દેખીતી વાત છે.

સત્ય હકીકત તો એ છે કે, સાઉથ આફ્રિકા અને યુરોપ જન્મેના વેપારમા જેઓને સૌથી વધારે આર્થિક લાભ થાય છે, તેઓજ એના સૌથી વધુ લોગ બનશે. સાઉથ આફ્રિકામાં ગોરાઓ ને તેથી લાભ થાય છે તે ઉઘાડી વાત છે. સાઉથ આફ્રિકામાં નાણ વધારે પીરય છે કે આયાત થાય છે ત્યારે સમસ્ત પ્રબલ્ડ જીવન ધોરણ ઉચું નથી આવતું પણ ફક્ત ગોરાઓનું જ ઉંચું આવે છે. આ જોતાં જે આર્થિક તાણ પડશે તો સૌથી પ્રથમ તેજ લોકોને અસર થશે બીન ગોરાઓ અરધો મુઠ્ઠો શેટલો અને તુટયા ફટયા ધરોમા રહીને ટેવાયલા છે. તેમને ગરીબી શું ચીજ છે એનો અનુભવ અને તેનો અર્થ ખબર છે. આવી પરી-સ્થિતિમા તેઓ એટલા વયોથી રહ્યા છે કે તેઓ એમજ માનતા થયા છે કે તેમને માટે આજ જીવન ઇશ્વરે સજ્યું છે. આ બધું જોતાં એ વસ્તુ સ્પષ્ટ થાય છે કે બહીષ્કારનું પરીણામ બીજું ગમે તે આવે પણ બીન-ગોરાઓને તેનાથી કાંઈજ મુકશાન નહીં થાય. ફક્ત તેમની સંખ્યામાં વધારો થશે. સાઉથ આફ્રિકામાં નાણાની ઊંચાઈ ઉઠતી હોય થા નાણાની તાણ હોય ગમે તે પરીસ્થિતિ હોય

છતાં આ લોકો તેના લોભ બનવાનાજ છે. બહીષ્કારથી કે તેમની આંખોના ઇલાયદાપણના કાચકાથી.

જોગણીસો ત્રીસના પ્રથમ ભાગમાં ન્યારે હાંદીઓને રહેવે તથા સરકારી અને મ્યુનીસીપાલિટીના ફેટલાક કામોમાંથી દુર કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યારનો સમય તેઓ જીવ્યા નથી. તેમના કામો પરથી તેમને ખસેડીને ગરીબ ગોરાઓ માટે જગા કરવામાં આવી હતી. કારણ કે સાઉથ આફ્રિકાની આર્થિક સ્થિતિ જોળી પડી હતી. અને બીન-ગોરાઓની પરીસ્થિતિનો ખ્યાલ કરવાની ગોરાઓને કશી જરૂરજ જણાઈ નહોતી. આ બધું જોતાં જે બીન-ગોરાઓની અહીંના સરકારી માણસો ચીંતા કરતાં હોય તો તે જરૂર આશ્ચર્ય જનક અને રસુજ લાગે છે.

અ્યાં મુખી તેમના મુખનો દિવસ ઉદય થશે નહીં ત્યાં મુખી, બીન-ગોરાઓ હંમેશા સહન કરતા આવ્યા છે, કરે છે અને કરશે.

શીનીકસનું ભાવી

શીનીકસનું મુશીકા માંધી

એ શીનીકસનું પાટી તે પહેલાં મેં આ સંસ્થા વિશે અને આ પત્રના ભાવી વિશે એક વિસ્તૃત લેખ લખ્યો હતો. છાપુ પ્રસિદ્ધ કરવામા અને આર્થિક મુશીકાઓ જે ઉભા ચાર વર્ષથી મારા પતીના અવસાન પાઠ મને જણાતી હતી તે કારણે હું આ પત્ર બધ કરવાના નિર્ણય પર આવી હતી. તેમ છતાં મને લાગ્યું કે હું અંતીમ પમણું બર તે પહેલા અમારા મુખેચ્છ સાહમકો અને ફક્ષિલ આ-ફ્રિકાની હાંદીઓ કે જેમને મન આ સંસ્થા અને આ પત્ર એક અમરવનું સ્થાન ધરાવે છે તેમને જણાવીને જ મારા આ મિત્ર કાપને હું અંતીમ નિર્ણય લખું. ઉભા થોડાક દિવસ મા ઠીક ઠીક ચર્ચાઓ અને ટૂટીઓની મીટીંગો વિગેરે થઇ અને તેનો નિર્ણય આ લેખ દારા જણાવવાનું મારે શીરે આવ્યું છે.

ટૂટીઓએ એમા મળી શરી એક વાર આ સંસ્થાનું અને છાપાનું ભાવી વિચારી તેને માણ રાખવા માટે ઘટતી સમજ કરી છે. અને તેમ કરી સંસ્થાના કાપને માણ રાખવામા સહજ થયા છે. જે કે હજી પરીસ્થિતિમા ખાસ ફેર પડ્યો નથી પણ છતા વાયકોને અમે એટલી ખાતી આપી શકીએ છીએ કે; તંત્રી ના અભાવે હવે છાપુ બધ નહીં થાય. ગુજરાતી કામ કરનારની હજી જરૂર છેજ અને વળી આર્થિક સવાલ હજી એવો જ પુરકતો અમારી સામે ખડો છે. છતાં અમને આશા અને ઉમેદ છે કે; એનો પણ ઉકેલ આણી શકશે આ દેશમાં જેઓ હંમેશા આ સંસ્થા તરફ ઉઘાર આવે અને સહકમતાએ જોઈ રહ્યા છે તેઓનો સાથ અને ફૂર અમને તેવી આશા રાખવા ડ્રેર છે. આવા મુખે મુખોના સાહમથીજ આ પત્ર અરધી કરી કરતાં પણ વધારે વધો માણ રહેવા પામ્યું છે.

શીનીકસ અને આ પત્રને ખાનગી માલીકીનું અને સાધારણ હોત તો આર્થિક રીતે નબળુ પડતાંજ તેને સંભલી લેવામાં આવત પણ શીનીકસ કે આ પત્ર બેમાથી એક પણ માણી નથી તેથી સાધારણ વેપારના અને આર્થિક ખંધનો આને લાગુ પાડી શકતા. ડુનીયામાં જે મહાન વ્યક્તિઓ થઇ મઇ છે તેવા એક મહાન આત્મા સાથે શીનીકસ સંસ્થા સંકળાયલી છે. તેમનું આધ્યાત્મીક તપ આ સંસ્થામાં ફાળ્યું છે. અહીંથી એમને એક-સંજ-ઠીત સત્યાગ્રહની શરૂઆત કરી હતી આ વર્તમાન પત્ર તેમના કાપને તબક્કુ જ મહાદેવ બન્યું હતું હાંદીની આ-ઝાદી કે જેની આપણે મવ સાથે વાતો કરીએ છીએ તેનું ઉત્તમ સ્થાન આ સંસ્થા અને આ વર્તમાન પત્ર હતું.

આવી આ સંસ્થા કે જેમાં બાપુજી એ વસવાટ કર્યો હતો અને કપો હતો તેને આ દેશના વતનીઓ જુલી મયા છે એ વિચાર હું ખાદ છે. આ દેશ માં સત્યાગ્રહનો જન્મ થયો અને તેનો ઉભર હાંદીમાં થયો અને હાંદી આઝાદ થયુ આને હાંદીમાં ઠેક ઠેકાણે માંધી છતા સીદાતોનો ફેલાવો અને તેમના સમારોહો ઉભા કરવામાં આવે છે અને તેમને સુદમરણે જીવંત રાખવાના પ્રયત્નો થાય છે. ધણીવાર જીવા સમારોહોના સમાચારો આ પત્રમાં અમે આપી મયા છીએ. ડુનીયાના બીજા ભાગે માં પણ તેમના સમારોહો અને તેમના આધ્યાત્મીક વાનનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે. માંધીજીની શીમોસોશીનો અભ્યાસ મજા દેશમાં મુખ જ્ઞોળા પ્રમાણમાં કરવામાં આવ્યો છે આ બધુ અમને એક પડકારરૂપે જણાઈ અને આ સંસ્થાને જીવંત રાખવા અમને ડ્રેવો.

થોડાક અઠવાડીયા પહેલાં અમારી સામે આજ કહેવા માટે અંધકાર હતો.

પણ ત્યાર પછી અમને આચાર્ય જેક ઠીરણ મળ્યું છે કે જે અમને આ પત્રને સંકેતતા રોકે છે. આર્થિક ક્ષણોને જે કોલ આવી' ભય તો આ સંસ્થા જેક ઐતિહાસિક બની રહે. જેની પછી અમે આશા ઠોડી

નથી. અમે અમારા વાંચકોના વિચારો અને દોરવણી હજી મારીએ છીએ. નીચે અમે પુ. બાપુજીનો લેખ જે આ પત્ર વિશે અને સંસ્થા વિશે વધી પહેલા લખાયો હતો તે આપીએ છીએ.

કાળાઓ સફર કરશે

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

સાઉથ આફ્રિકાના માલનો ઇંગ્લંડમાં બહીષ્કાર કરવામાં આવવાનો છે એના અરામ પરીણામો કંઈ કંઈ રીતે આવશે તેનો વિચાર સાઉથ આફ્રિકાના ગોરાઓ કરતાં થયા છે. લગભગ મોટે ભાગે જેમજે માનવામાં આવ્યું છે કે ખીન ગોરાઓને સૌથી વધુ એના લોભ બનશે.

સાઉથ આફ્રિકાના વિરુદ્ધ પક્ષના નેતા મી. આર સૌથી પહેલા યુગ્મ આ વિશે બોલનારા છે. તેઓએ જણાવ્યું છે કે, "સાઉથ આફ્રિકાની અંત બાબતમાં માયુ મારી બહીષ્કાર કરવા ધારે છે પણ તેની અસર સૌથી પ્રથમ કાળાઓને જ થશે." અને યુગ્મ યશોનો વિશ્વ ઝેલ થઈ પડશે.

આ બતા જેમ જણાય છે કે આ બહીષ્કાર આર્થિક રીતે ઘણું પશ્ચવી નિવડશે. માલોગા ઇંગ્લંડના બહીષ્કારથી બહીતા જણાતા નથી પણ આવો બહીષ્કાર ઠેટલો કાળા થશે જેની ચોંટા કરે છે.

જપાન અને હોલ બંને આફ્રિકાના ખીલ ભાગોમાં ચેતોનો માલ વિચાર્ય રીતે પુરા પાડે છે. આથી ગોરા સાઉથ આફ્રિકાને ચોંટા થઈ રહી છે

કે ઇંગ્લંડના પમલાને અવધરી જે આ સંસ્થાનો પણ સાઉથ આફ્રિકાના માલનો બહીષ્કાર કરે તો તેઓની યુ રચીતી થાય આને યુનીયન અને આફ્રિકાના ખીલ ભાગો વચ્ચે વેપારી સંબંધ ઘણાજ મોટા પ્રમાણમાં છે.

એના જેવા દેશો કે જેમાં ગોરાઓ લઘુમતીમાં હોવા છતાં બળવાન સનાધીય છે અને તેઓ આ દેશના માલનો બહીષ્કાર નહીં કરે અને બળરમાં માલ યુકાઈ પણ ત્યાંના કાળા વતીઓ જે તે માલ ખરીદેલ નહીં તે કોનું પરીણામ પણ મંબીર આવશે.

આથીજ ઇંગ્લંડના બહીષ્કારનો ભય બહુ નથી પણ આ બહીષ્કારના ફેલાવાનો ભય મહારાષ્ટ્રી રહ્યો છે.

“ઇન્ડિયન ઓપીનીયન”

(દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતીહાસમાંથી) (ગાંધીજી)

સુભાગદની લડતમાં બહારનાં અને અંદરના બધા સાથેના વાંચનારની પાસે યુક્તવાના છે. તેથી “ઇન્ડિયન ઓપીનિયન” નામનું જે સાપ્તાહિક દક્ષિણ આફ્રિકામાં હજી નીકળે છે તેની ઓળખાણ પણ કરવાની જરૂર છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલું હોદી ડાપખાનું કાલવાનો જ્યે મદનજી બાવહારિકે નામના યુજ્જરાતી શુદ્ધરથને છે. જે ડાપખાનું મોડા વરસ સુધી યુસીબનો વચ્ચે ચલાવ્યા બાદ તેમણે જેક ડાપુ પણ કાલવાનો ઇરાદો કર્યો. તેમણે મરહુમ મનસુખલાલ નાજરની અને મારી સલાહ લીધી ડાપુ ડરબન માં નીકળ્યું મનસુખલાલ નાજર ખીન પમારી અધિપતી થયા. ડાપા મા પ્રથમથીજ મોટા આવવા લાગી. જેવટે તેમાં કામ કરનારાઓને ભાગી ઘર અથવા ભાગીઘર જેવા બનાવી, જેક ખેતર લઈ તેમાં તે સેઠોને વસાવી ત્યાંથી જ ડાપુ કાલવાનો નિશ્ચય થયો. જે ખેતર ડરબનથી ૧૩ માઇલ છે તેક સુદર ટેકરી પર આવેલું છે. તેની પડખેલું રેલવે રેલવન ખેતરથી ત્રણ માઇલ છે છે, અને તેનું નામ શીનીકસ છે. ડાપાનું નામ પ્રથમથીજ “ઇન્ડિયન ઓપીનીયન” છે જેક વેળા તે અંગ્રેજ, યુજ્જરાતી, તામીલ, અને હોદીમાં પ્રકટ થઈ હતું. તામીલ અને હોદીનો બોલો દરેક રીતે વધારે કામવાથી, ખેતર ઉપર રહે જેવા તામીલ અને હોદી લેખકો ન મળવાથી અને તેના કામણો ઉપર અકુચ નહી રહી ચક્રવાથી જે બે વિભાગ બંધ કરવામાં આવ્યા અને અંગ્રેજ તથા યુજ્જરાતી આજુ રાખવામાં આવ્યા. સુભાગદની લડાઈ સર થઈ ત્યારે આ પ્રમાણે ડાપુ ચાલવું હતું તેમાં સંસ્થા વાસીઓમાં યુજ્જરાતી, હોદી, તામીલ અને અંગ્રેજ જેમ બધા હતાં. મન સુખલાલ નાજરના આજીવ મૃત્યુ પછી જેક અંગ્રેજ મીતર હર્મટ કિયન અધિપતિ રહેલા. ત્યાર પછી બધા પાદરી મરહુમ બેસ્ટ ડેક પણ થોડા વખત સુધી હતાં. (ગાંધીજીના લેખ-વાસ ઇમ્પીયન.) હેનરી પોલાક તેા ધણા વર્ષો સુધી અધિપતિ રહેલા. આ અખબારની મારફતે ડામને દરેક અહ

વાદીએ સંપૂર્ણ ખબર આપવાનું કામ મારી રીતે બની ચક્રવું હતું. અંગ્રેજ વિભાગ મારફતે, જેઓ યુજ્જરાતી ન જાણતા હોય જેવા હોદીઓને, થોડી થણી લડતની ડેળવણી મળતી, અને હોદુરતાન, વિશાવત તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના અંગ્રેજોને સારું તો “ઇન્ડિયન ઓપીનિયન” જેક સાપ્તાહિક અખબરપત્રની મરજ સારવું, મારી એવી માન્યતા છે કે; આતરીક બળ ઉપર જે લડતનો યુગ્મ આધાર હોય તે

આપણે બંને માનીએ છીએ
“હિંદ અને અમેરીકા બંને માને છે કે; પોતાની ઇચ્છા યુગ્મ પ્રત્યેકને રહેવા દેવામાં જ વ્યક્તીનું મોરવા સચવાય છે.” અમેરીકાના પ્રમુખે ન્યુ ડિલ્લીથી વિદાય થતાં જણાવ્યું હતું વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે; “આપણે બંને સમાન તરોમાં માનીએ છીએ, લઘુમતીના હકો બળ વવા માં પણ આપણે બંને સહમત છીએ. આપણે બંને પોતાના સત્તાના પ્રદેશમાંથી મરીમી ને હાકી કાલવામાં માનીએ છીએ. અને ફુનીયાના હિતમાં કાપલાઓ અને આપણી રાજનીતી રહે જેમ પણ આપણે બંને માનીએ છીએ. અને નાના યા મોટા સવાલોનો ઉકેલ થાતી બધી સમાધાનથી કરવા ડું પણ આપણે બંનેએ સ્વીકાર્યું છે.”

લડત અખબાર વચર લડી ચક્રવ; પણ જેની સાથે મારો જે અનુભવ પણ છે કે. “ઇન્ડિયન ઓપીનિયન” ની હરતીથી જે સમવડો મળા હતી, જે ડેળવણી ડામને સહેલાઈથી આવી ચક્રાતી હતી, જે અધરે ફુનીયામાં બધા બધા હોદીઓ વસે છે ત્યાં ત્યાં બધે ફેલાવી ચક્રાતી હતી, તે ખીલ રીતે કદાચ ન બની ચક્રવ. તેથી જેટલું તો ચોક્કસ હતી ચક્રવ કે લડત લડવાના સાધનોમાં “ઇન્ડિયન ઓપીનિયન” જે પણ જેક બહુ ઉપ મોગી અને પ્રબળ સાધન હતું (અધુરું)

લોડ ઇરવીનનું અવસાન

ભારતમાં ૧૯૨૧થી ૧૯૩૧ સુધી મા જાણીતી છે. જેમના વખતમાં જ હોદમાં બળવા ખોર પ્રવૃત્તિને ભેર પકડ્યું હતું અને ભરતસિંહે ધારાસભામાં ભૈન હેંકરે, સોન્ડર્સનું ખૂન થયું, ખીરત કાવતરા કેસ થયો અને જેવટે જેમનીજ ટ્રેન ઉચલાની પાડવાને બેબિ યુકાયો. બોમ શટરો પણ તેમને ડબ્બો બધી મથે અને પાણીની ડાખનીમ કારના જુકા ઉડી ગયા. તેમનું લગન લેડી ડેરો આનરસો સાથે ૧૯૦૬માં થયું હતું તેમને ત્રણ પુત્રો અને જેક યુમી છે. જેક પુત્ર યુલવા માયો મથો હતો ખીલ પુત્રે ખીલ વિશ્વવૃદ્ધમાં બંને પત્ર યુમાવ્યા હતા.

હમણા જ આવેલો હિંદનો માલ
જરથા બંધ આવત
સૌથી આવ્યત કરવાથી અમારો માલ સસ્તો અને સારો હોય છે. ગમે તે ખીલ માલ સાથે સરખાવો.
અગરખસી :
નાઈટ ક્વીન :- ૧૧૧ ટોલા ૪/- ડડન, જુગંધ રાણી ૧૧૧ ટોલા ૪/- ડડન
ચરોલી ૧ ટોલા શી. ૧૦-૬ ડડન, સેડીમર નં. ૪૪૪ ૩ " ૮/૬ ડડન
વસંતી (પ્રત્યેક પકીટમાં અતરની શીશી સાથે) ૨ ટોલા શી. ૧૫-૦ ડડન
કેરક બોલડ : ૨મર કરીન અથવા સાદા સારો માલ હોદીની બનાવકના
૬૫/૧૦, પ્રત્યેકના કુકી અને દડાચકર અને ખાસ મહત્વની માહીતીથી સાથે:
કેસ બોલડર સ્વીકારણ.
સી. એ. ડી. એલડર નોંધવતા ૨૫ ટકા ડીપોઝીટ લેવામાં આવશે.
એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

મી. ન્યેરેરેનું મંતવ્ય વિવિધ વર્તમાન

ટાંઆનીકાના ગવર્નરે ધારાસભામાં ટાંઆનીકાના બધારણીય સુધારા અંગેની બહેરાત ક્ષી બાદ દારેસલામ મા અખબારી પરિષદમાં ટાંઆનીકાની ધારાસભાના લોકજ સભોના મેમ્બરી મી બધુલીપસ ન્યેરેરેએ ટાંઆનીકા માટેની પોતાની બાવી યોજનાની રૂપ રેખા આપતા બધુલીપસ હવે કે સવતંત્રતા મેળવીએ તે અમારું અમારે બે આખરો ખાસ કરવાની રહે છે.

એક તો અમે આર્થિક પ્રમતિને સગીન વેતવન બનાવા માગીએ છીએ કે જે સવતંત્ર દેશને કોષ્ટ મુખી-ખત વધર આમળ કાપતી શકે અમને સંતોષકારક રીતે આ કપારે બની શકશે તેવો હાલ કહી શકતા નથી બીજી સીવીલ સરવીસમાં અમારે જોહામાં જોહા રયાનીક માથુસો રાખવા કેટલા રાખવા તે તો હાલ કહી શકાય નહિ

લોકરાજ્યની શરૂઆત
મી ન્યેરેરેએ આમળ વધતા બધુ-બધુ કે સરકારી બહેરાતથી મોટા ભાગે અને આનદ થયો છે આ બહેરાત એટલે નોંધરશાહી સરકારનો અત અને લોકરાજ્યની શરૂઆત. જે કે હવે ઉદ્ધર-આઝાદી અમને મળી નથી પણ અમે તેની અરથી મનજલ તો કાપી નાખી છે.

દેશની આર્થિક જરૂરીઆત
ટાંઆનીકા પ્રદેશની આર્થિક જરૂરી-આત ખાતમાં પુજાએલા પ્રમતના બધાખમાં મી ન્યેરેરે બધુલીપસ હવે કે અમારા દેશના આર્થિક વિશ્લેષમાં અમે કંઈ બહુ અમતકાર કરી શકવા ના નથી મહે તો અમારા બધા લોકોને વારંવાર કહ્યું છે કે આર્થિક પ્રમત માટે દરેક શ્રમ કરવાની ખુબ પરિશ્રમ કરવાની જરૂર છે

બહાર મદદ પર અવલંબવું નહિ
બહારથી સારી મુદી આરશે એવા લોકમાં કેટલાક તથાપ છે. પણ હું મારા બાહ્યને કહું છું કે બહારથી લાભ-કરોડો પાડવો અધિ વરસાદ વરસે જેવી આશામાં તથાથી નહિ એવી મદદ આવી શકે 'અમે માનતા પણ નથી. હવે દરેક દરેક માથુએ શરીમ નામથીયા ખેડતનું શ્રવન ધોરણ ઉચુ લાવવા માટે ખુબ મહેનત કરવા ની છે.

બેતીની રીતમાં સુધારો
આ માટે અમારે તથુ મીએ ખાસ કરવાની છે એક તો હાલ બેતીનાં જે આખરો છે તેમાં સુધારો કરવાની જરૂર છે. હાલ કોલોનિયલ બોર્ડને

અમે બેતી કરીએ છીએ તેને બદલે ટ્રેકટર નહિ પણ હાથના હળને ઉપ-યોગ કરવો જોઈશે. કારણ ટ્રેકટર માટે તો પુજાળ નાથુ જોઈએ.

બીજી બેકુતોને રાન આપવાની જરૂર છે. બેકુતોને ફક્ત એટલું જ કહું કે મહેનત કરો-ખુબ કામ કરો તો તેનો કંઈ અર્થ નથી કારણ કે મહેનતને અંતે પણ કુનીયાની બજાર માં જે તેમના માલના ભાવ ન મળે કે બજાર ન મળે તો તેનો અર્થ શો! ત્રીજું વરસાદ ઉપર જ આધાર રાખીને બેસી નહિ રહેવા હું મારા

રેસ રીલેશન્સ તરફથી ટાંગોરની નાટીકા
મુક્તધરા નામની રવીન્દ્રનાથ ટાંગોરની નાટીકા કે જેમાં માધીજી ના નેતૃત્વ નીચે ઢોંઢની આઝાદીના જ્ઞાની કહાની છે તે રેસ રીલેશન્સ તરફથી ડરખનમાં ઝીરીબન્ટ ડોલ-સુલતાન ટેકનીકલ કોલેજ પાસે તા ૧૩મી જાન્યુઆરી ના ૮ વાગે રાતે બધવી બતાવવામાં આવશે. આ નાટીકાનું દિવદર્શન શ્રીમતી મુરમે ક્યું છે

આની ટીકટોટા મુડવીલ લોન્, બોન્ને બજાર અને રેલેશન્સની ઝોશીસેથી મળશે

બાહ્યને સમભવીશ આ માટે નહેર યોજનાનો પ્રબધ થઈ શકે. આ તથુ વરણુ સાખ યતા અમે આને બદી શકીશું.

કેનીયા યુગાન્ડાથી વિષુટા પકથો?
કેનીયા યુગાન્ડા સાથેની આર્થિક અર્થિ તોડી નાખશે કે એવા પ્રમતના બધાખમાં મી ન્યેરેરેએ બધુલીપસ કે કેનીયા અને યુગાન્ડા સાથે જોડાએલા રહેવાથી કંઈ નુકશાન નથી એવું અમને લાગે તો વાધો નહિ આથે જે અમને નુકશાન દેખારો તો અલમ થઈ જશું. તથુ પ્રદેશો એક રીતે આર્થિક એકમ છે. તે એકમ ફક્ત કેનીયા માટે જ બને તે સામે અમને વાધો છે. પુર્વ આફ્રિકા માટેનું એ એકમ હોવું જોઈએ.

મુકતીપીમ, કનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીવરન્સ અને કનસેરવેન્સ માટે મળો :

આર. વીકલ
૧૨ બાકલી આર્કેડ, ૩૮ માઈટ રીટ, કોરનર ડાવગોનલ અને માઈટ રીટ, બેલાનીઅમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

ટોમ ઝોયા થું કહે છે?

કેનીયાના આફ્રિકન નેતા મી ટોમ ઝોયાએ બધરપત્રીઓના પ્રમતના બધાખમાં બધુલીપસ હવે કે તા. ૧ જાન્યુઆરીના રોજ બાસુલોલેન્ડ નેશનલ કોંગ્રેસનું ઉદ્ઘાટન કરવાનું મને આ-મંત્રણ મળ્યું છે જેવી જે વાત સાથે આફ્રિકામાંથી પ્રસિદ્ધ થઈ છે તે ખરી છે. પણ હું ત્યા જઈયા કે કેમ તે હવે નક્કી નથી.

શા માટે? એવા પ્રમતના બધાખ મા મી ઝોયાએ બધુલીપસ હવે કે કેટલીક મુશ્કેલી છે. તમને ત્યાં જવા દેશે ખરા? જે પ્રમતના બધાખમાં મી. ઝોયાએ બધુલીપસ કે એક પણ એક મુશ્કેલી છે.

ગોરા બાળ ગુન્હેગારો

કુકોનો તોડવી, સ્કુટર તફાવવાં વગેરે આરોપસર અઢાર યુરોપીયન બાળકોને છઠી જાન્યુઆરીએ નેરોબી કોર્ટમાં ખસા કરવામાં આવનાર છે. નેરોબી ખાતે કોર્ટસભના આમલા દિને જુવેલ કન (બાળકોના ગુન્હાઓ માટેની) કોર્ટમાં તથુ યુરોપીયન બાળ-કોને ઉભા કરતા મેજસ્ટ્રેટ કહ્યું કે કુકોનો તોડવામાં યુરોપીયન બાળકો સંડોવાયા હોય તેવો કોલોનીના ઇતિ-હાસમાં આ પ્રથમ બનાવ છે

તેમણે ઉમેર્યું કે હાલને તથાકે આ બાળકોના નામ પ્રસિદ્ધ કરવા હું નથી માનતો, પરંતુ આમળ ઉપર આ નામ બહેર કરવાનું મારે વિચારવું પડશે

રેસ રીલેશન્સ તરફથી સભા

જાન્યુઆરી તા. ૧૧મીથી રેસ રીલે-શન્સના આશરે તથુ દિવસનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો છે. નાટાલ યુની-વરસીટીના હોલમાં આર્થ વીસપ હર્લો તેનું ઉદ્ઘાટન કરશે. અને "યુનીયન ના પચાસ વર્ષ" જે વિશય પર નીબંધ વાચવામાં આવશે.

મંગળવારે ડો. કુપન "સાથે આફ્રિકામાં ઢોંઢી વસાહતી મુતકાળ વર્તમાન અને બાવી." જે વિશે બોલશે. મુખવારે સવારના બાપણે થશે અને રાતના "મુકતીધરા" નાટીકા બજવાશે.

સાંજના મી ૫ ક્યમ. મુકસ "સાથે આફ્રિકા અને વીશાળ યુનીયન" પર બોલશે.

મહત્વનું વર્ષ

સાથે આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ ના પ્રમુખ મી નાથકરે એક નીવેદન માં બધુલીપસ હવે કે ૧૯૬૦ વર્ષ ઢોંઢીએ માટે મધુજાન મહત્વનું છે. વિશ્વ વાતાવરણમાં આ દેશમાં તેજાએ સો વર્ષ સુધી મુકીને તેમનું માથુતર ક્યું છે.

આપણે જે બધા સવાલો હલ કરવા ના છે તે તરફ જોતા આપણને આનંદ થવો જોઈએ કે આફ્રિકા આઝાદી તરફ જઈ રહ્યું છે. અને તેની પ્રબ ઉભતીને પણ જઈ રહી છે

ખરેખર આ બધા કારણે ૧૯૬૦નું વર્ષ મધુજાન મહત્વનું થઈ પડશે.

શ્રી નહેરૂને 'અનેરી' ભેટ

સ્વીકનના વડા પ્રધાન શ્રી જોરજેન્ડર ભારતના રાષ્ટ્રપ્રમુખ માટે તથા વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂ માટે પ્રમુખીકા મુખ્ય ની કોષ્ટ મીબ વરતુની ભેટ લાવવાને બદલે નવા જ સરખપની ભેટ લાખ્યા છે. તેમણે ભેટરૂપે ભારતના એક વિશ્વાધી અને એક વિશ્વાધીનીને સ્વીકનમાં લખવા માટે સ્વીકનની સોલરશીપ આપવાનું બહેર ક્યું છે. શ્રી જોરજેન્ડરે તેમ ના માનમાં યોજેલા એક સત્કાર સભા રંભમાં બાવી ભેટ માટે શ્રી નહેરૂની રબ માગી ત્યારે શ્રી નહેરૂએ કહ્યું હતું કે રબનો સવાલ જ નથી. આ જોદર માટે હું તમારો આભારી છું. તમે અમને કંઈ મીબવરતુની ભેટ આપો તેના કરતા ભારતનો એક તેજસ્વી વિશ્વાધી અને વિશ્વાધીની સ્વીકનમાં વિશ્વા મેળવે એ વધુ સાઈ છે.

લંકન-એન્સબર્ગ વચ્ચે ઝોટર સરવીસ વ્યવહાર

લંકન-એન્સબર્ગ ની સબર્મ વચ્ચે શરૂ થયેલ પ્રથમ મોટર વાહન પુર્વ આફ્રિકામાં થઇને પસાર થશે

એથેન્સ, ડેરા, ખારકુમ, થોડુ રાકાઈ સરવીસ મર્ચાન્સ ફેલ્સ તરફ ફરી એરોરેટ અને નકર વચ્ચે વિપુલ દત્તની રેખા ઝોળ મશે. બાદમાં નેરોબી, ડોડોમા, છુસાકા, બુલવાથો ખાતે થઈ બસ જોડાનીસખમ પહેલશે નવ હબર માઇલની આ સફર માટે બસને આઠ અકવાડીયા ધામશે. પુર્વ આફ્રિકા ખાતે તે જાન્યુઆરીમાં આવશે. લડનથી તેર યુસાફરો સાથે બસ નીકળી મુકી છે

બસમાં ૨૨ રેસેન્જરો માટે જગ્યા છે. સામાન યાવવા-ઉતારવા એક કેબન બસ સાથે છે; ઉપરાત મંડા પાણીની એક ટાંકી પણ સાથે છે.

—કનદોરના સ મેલનમાં બાપણ કરતાં ભારતના સેનાધિપતિ જનરલ યિગોયાએ કહ્યું હતું કે ડોકરીઓ લકરમાં જોડાય અને પોતાની રવાબાલિક રજીતા શુભાવી રોનિકા જેવી રક્ષ અને તે મને અમદ્ નથી તેમજ લકરમાં નસીંએ વગેરેનું બસે કાય' કરે. યુગાનોએ લકરમાં રોનિક તરીકે જોડાવા માટેના મુખ્ય ડેળવવા જોઈએ. એમ તેજાએ મુખ્યને ભારપુર્વક બધુલીપસ હવે.

મધ્યકાલીન યુગનું આક્રિકા

લેખક: શ્રીયુત પ્રાણશંકર ભેરી

મધ્ય આફ્રિકાનો ઇતિહાસ ઠીક ઠીક પ્રસિદ્ધિ પામ્યો છે, પણ સહરાના રણની દક્ષિણે પશ્ચિમમાં વિશાળ કાળા આફ્રિકાનો પંદરમી સદી પહેલાંનો કાંઈ ઇતિહાસ મંથર થયો નથી. હવે પ્રમાણભૂત ઇતિહાસને આધારે આપણે જે જેમ કહી શકીએ કે લાંબા સમયથી કાળી પ્રજા સર્વાંશી અસંસ્કૃત, નિષ્ક્રિય અને સુષુપ્ત હતી તે તે પ્રજાને બારે અનામ થયેલો લેખામ માત્ર એટલું કહી શકાય કે યુરોપ અને એશિયા જેવી સંસ્કૃતિસભનની તક એને મળી નથી. પ્રચંડ આયોદ્યવાએ આફ્રિકાને જે વિકાસથી વચિત રાખ્યું હતું. આમ છતાં તેની સંસ્કૃતિના, કલાના, ધર્મના અને ઉલોમના અવસ્થા, લોકકથાઓ અને પ્રજાલિનાં દેશોનો આજ સુધી જીવંત રહ્યાં છે. આફ્રિકાના ઇતિહાસને ખન માટે આ સુંદર સામગ્રી ઠીક ઠીક મદદગાર થઈ છે.

કુલ ૩,૮૩,૦૦૦ ચોરસ માઇલના વિસ્તારવાળા મિસર દેશે લક્ષી જે રાજધાન્ય તેમ જ સંસ્કૃતિકાંતિ ભેદ છે. ઇસુપુત પહેલાં હનરો વર્ષે થયેલ શીસર દેશની સંસ્કૃતિના વિદાનોએ ત્રીસ યુગ પાઠ્યા છે. પ્રાગજાળના પહેલા યુગ પછી મેગ્નીસ મિસરની રાજધાનીનું નમર હતું. એ પુરાતન યુગથી જ એ પ્રાચીન દેશનો લેખિત ઇતિહાસ આપણને પ્રાપ્ત થયો છે. ઈ. સ. પહેલાં ૧૬૦૦ વર્ષે ત્રીજો યુગ શરૂ થયો અને કલા સપ્તક ઇ. સ. પૂર્વે ૩૬૦૦ની સાલથી પ્રાચીન સંસ્કૃતિનું પતન શરૂ થયું. સિસેકોસ પ્રજાએ આક્રમણ કરીને આ દેશ જીત્યો. અને એક હનર વર્ષ સુધી રાજ્યાસન કર્યું. ઈ. સ. પૂર્વે ૨૬૦૦મા શરૂ થયેલ છઠા યુગના આક્રમક લોકોએ સિસેકોસને હરાવીને મીસરમાંથી કાઢી મૂક્યા. એ પછી સિરિયન લોકોની સત્તા પાડો શરૂ થઈ. અનેક અધ્યાત્મિકો થઈ, મુઠો થયાં અને દેશની સ્થિતિ ઠીક થઈ. આતમ યુગમાં મિસર ઇરાનના હાથમાં ગયું. એ પછી સિસેકોસે તે કુટુંબ. આમ વિવિધ આક્રમકો અને રાજકાંતિઓ વચ્ચે જુદા જુદા યુગો ચાલ્યા ગયા. છેલ્લો મેટલો કે ગ્રીસનો યુગ ઈ. સ. ૩૪૦ માં શરૂ થયો.

“મહાકાવ્ય” નામે એક બૌદ્ધ પ્રથ બારતના આ ભરસામાં થયેલા વિકાસ પર ઠીક ઠીક પાઠો છે. તે જુલુવે છે કે ઈ. સ. પૂર્વે ત્રીજા સદીમાં ધર્મપ્રચારકો સુદાઈ અપ્પુઓ મિસર ના એલેક્ઝાન્ડ્રિયા શહેરમાં પહોંચેલા. વળી કેટલાક હીંદુ લોકો અને બહુલો

પણ વેદકથાઓ અને જ્યોતિષનું શિક્ષણ આપવા ગયેલા

હવે યુરોપના દેશો ગ્રીસ અને રોમની દષ્ટિ જુમધ્ય સમુદ્ર તરફ વળી. પરિણામે મિસરે યુરોપનું આક્રમણ નિહાળ્યું. ૩૦૦ વર્ષ સુધી રોમોમી અને ગ્રીક લોકોએ મિસર પર રાજ્ય-ચાસન કર્યું. પ્રસિદ્ધ રાષ્ટ્રી ક્લીઓ-પેટ્રાના અવસાન પછી એટલે કે લગભગ એ હનર વર્ષ પૂર્વે રોમનો રાજકીય પમદડો શરૂ થયો અને ઇસો વર્ષ સુધી રોમન રાજ્યચાસન રહ્યું. પછી તે ઇસ્લામી યુગ શરૂ થયો. આરબોએ મિસર કબજે કર્યું. મધ્યકાલીન યુગ શરૂ થયો ત્યારે તે તે વૃદ્ધ ચાસન હેઠળ આવ્યું હતું.

જુમધ્ય આફ્રિકાનો ખીજો પથરો દેશ મોરોક્કો છે આ દેશ એક કાળે રજુઝીર્, સિદ્ધકળા અને સંસ્કૃતિ પૂર્વન માટે પ્રતિષ્ઠિત હતો. આઠમી સદીમાં તેણે અભ્ય સોર્પ દાખવીને સદીમાં તેને કબજે કર્યું. રોમમાં પહેલાં આઠમી વર્ષ સુધી મુર ચાસન ચાલ્યું હતું દક્ષિણ રોમમાં આને પણ મુર સિદ્ધકળાના નમન તૃપ્ત કરે એવા સુંદર નમૂનાઓ દર્શાવેલા થાય છે. મુર લોકો વિજ્ઞાનવિલાસી પણ હતા. તેમના જ્ઞાનનો લાભ રોમ ઉપરાંત પણ યુરોપીય દેશોને મળ્યો છે. ઇસ્લામની પ્રતિષ્ઠા સ્થાપવામાં હોદના મોઝલ સમ્રાટો નેટલો જ શિસ્સો મુર લોકોને છે, એમ બેધક કહી શકાય. જુમધ્ય આફ્રિકામાં મુર સંસ્કૃતિના દરજ્જો ઠેર ઠેર નજરે પડે છે. સિબીયાના પાટનમર ટ્રિપોલીમાં તેનાં સર્વ પ્રકારનાં દરજ્જો ઉપરાંત અનેક અભ્ય મરહુરો પણ વિદ્યમાન છે.

ઉત્તર આફ્રિકા વટાવીને પૂર્વ આફ્રિકા તરફ પ્રયાણ કરતાં આપણને અરબ સંસ્કૃતિનું ઠીક ઠીક ઘટન થાય છે. હોદી મહાસાગરનો આ કાઠો અનેક સહરી પ્રજાઓને પ્રાચીન કાળથી ખેડ્યો છે. ઇસ્વી સન ૧૩૩૧માં પ્રસિદ્ધ અરબ પ્રવાસી શેખ હમ્દન બટ્ટા મોઝાસા પહોંચેલો. તેણે લાના લોકોને “સામાન્ય રીતે ધર્મપરાયણ, પવિત્ર અને પ્રામાણિક” વર્ણવ્યા હતા.

આફ્રિકા ખંડમાં પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિનો ખલ્લ હરકારનાર અને ઈસુ ધર્મનો પ્રારંભ કરનાર પોટુમલ છે. આ “કાળા” ખંડમાં યુલ ખીનો વેપાર આરબનાર, સોનું હંદનાર અને મુર લોકોના સોર્પ સામે હાથ બીડીને આફ્રિકામાં ઉતરનાર દેશ પણ પોટુમલ છે.

આઠમી સદીમાં મુર લોકોએ ક્યુટા ખંડેથી પશ્ચિમ યુરોપ ઉપર આક્રમણ કરીને વિજયી કુચ આદરેલી હસો વર્ષ પછી પોટુમલ સેનાએ એ જ ક્યુટા સર કરીને આફ્રિકાની ધરતી પર પોતાનો ખલ્લ ફરકાવેલો. પશુ ઈ. સ. ૧૫૭૮માં મુર લોકોએ અલ કઝારના યુદ્ધમાં પોટુમલને હરાવ્યું. રાજ સેનારટીન મરાયો આમ છતાં ય ક્યુટાના ઈ. સ. ૧૪૧૫માં થયેલ પોટુમલ વિજયે નાવિક-નરેશ હેનરીને આફ્રિકાની જળપ્રદક્ષિણા કરવા પ્રેર્યો હતો.

સાતમી સદીમાં અરબસ્તાનમાં ઇસ્લામનું બારે સંમઠન થયું, જેણે આરબોમાં નવો પ્રાણ પૂર્યો અને પડ્યો પૂર્વ આફ્રિકામાં પણ પડ્યો. આઠમી સદીમાં તે અરબ પ્રજા મોઝાસા અને મસી-ડીમાં આજળ પડતી બની ગઈ. કુર કુર હોદ અને ગ્રીન સુધી તે સારો વેપાર ચલાવવા લાગી. “કાળા” આફ્રિકાની ધરતી પર અરબ પ્રજાની પાશ્ચાત્ય લોકો જેડે પહેલી અધ્યાત્મિક વાર્ષિકા મામા બ્યારે ૧૪૨૮ની સાતમી એપ્રિલે હોદ નો જળમામ હુંદતો હુંદતો મોઝાસા આર્યો સારે થઈ.

વારકોડા મામા સાથે ચાર વહાણો હતા. કમનસીમે એક વહાણ અધ્યાત્મ. વારકોડા મામાને વહેમ પડ્યો તેણે બોમ્બિયા દેશનો એક જાણુ તેલ રટીને ખાળી નાખ્યા ઈ. સ. ૧૫૦૦થી ૧૫૨૮ના માળામાં તેણે મોઝાસાને ત્રણ ત્રણ વાર હુટ્યું અને બપંકર વેર વાળ્યું ૬૦ વર્ષના પોટુમલ ચાસન પછી મોઝાસા વૃકે ચાચિયા જોના હાથમાં ગયું. ઈ. સ. ૧૫૨૮માં પોટુમલે તેને પાણુ છતી લીધું પછી તે અરબો અને પોટુમલોએ અન્યેન્ય નિર્દય કતલ કરી. પોટુમલોએ વૃકે સુલતાનને પકડ્યો અને પ્રજાની કતલ ચલાવી. સત્તરમી સદીમાં પોટુમલ તંત્ર સામે બળનો ભગ્યો. ઈ. સ. ૧૬૩૧માં પોટુમલોની કતલ થઈ પાસક વર્ષ પછી મરહતના ઇમામે મોઝાસાને ઘેરો લાવ્યો ત્યારે કુલ ૨૫૦૦ માણસો હતા. એમાંથી ૩૫૦

બચી શક્યું નહિ! ઈ. સ. ૧૬૬૮ના ડોસેબર માસમાં અરબો પોટુમલોને બાંધેલો “ફોટ” હાથસ” કબજે કર્યો ત્યારે કેવળ ૧૩ માણસો જીવતા નીકળ્યાં. અરબોએ આ માણસોને પણ સ્વધામ પહેંચાડી ઘીષા એ પછી મોઝાસામાંથી પોટુમલ ચાસન કાપમને માટે ચાલ્યું ગયું. મોઝાસા કબજે કરવા એ પછી પોટુમલોએ દસેક વાર નિષ્ફળ પ્રયાસો કર્યા હશે.

મોઝાસાની પાસે જ આવેલું હોદી મહાસાગરનું ખીજું ખંડર ઝાઝીબાર એતિહાસિક દષ્ટિએ પૂર્વ આફ્રિકાના કાંઈ પણ રચળ કરતા વિશેષ પ્રસિદ્ધ છે ઝાઝીબાર એટલે અરબ સંસ્કૃતિનું ધામ-“અરેબીયન નાઇટસ”નું વાતાવરણ આફ્રિકામાં સર્જનાર પ્રદેશ ચિદ્ધકળા એટલે અરબ સંસ્કૃતિનું પ્રતિબંધ.

આ ઝાઝીબાર સેંકોડો વર્ષ પૂર્વે “જન” સામ્રાજ્ય તરીકે ઓળખાતું. પહેલી સદીમાં તેને “ચઝાનિયા” નામ મળેલું. આને તે ઝાઝીબાર છે. આપણા લોકો તેને જંબાબાર કહે છે.

આશરે એક હનર ચોરસ માઇલનું સેનકળ ધરાવતા ઝાઝીબાર ટાપુમાં હીંદુ પ્રજા પહેલી સદીની પહેલાં આવી વસી છે. લાં ગ્રીક, મિસરી, બાન્ડુ, ગ્રીની અને ગલ્લ પ્રજાનો સંસર્ગ નિહાળવામાં આવે છે. લાં ઇસ્લામી સંસ્કૃતિ, રાજ્યાસન અને વિકાસ વગેરે સાધનાર અરબ પ્રજા છે તે તે પ્રજાને નાણું પૂર્કે પાડનાર, આર્થિક પ્રમતિને પચે બેચનાર અને તેના સુખદુઃખમાં બામ લેનાર હોદી પ્રજા છે. હોદી વેપારી સાદસે જ ઝાઝીબારને પૂર્વ સામરકોડાનું પ્રધાન વેપારકેન્દ્ર બનાવ્યું છે.

ઝાઝીબારે પણ મધ્યકાલીન યુગમાં પોટુમલ અધ્યાત્મિક અનુભવી હતી. ઈ. સ. ૧૫૦૩માં એ બદર પોટુમલોના હાથમાં ગયું. પણ બસો વર્ષ પછી અરબોએ બળવો જમાવીને પુનઃ આધિપત્ય જમાવ્યું. એ પછી એના પર મરહતના ઇમામની સત્તા શરૂ થઈ ઈ. સ. ૧૮૩૨માં ઇમામના રાજ્યનું એ પાટનમર બન્યું. ઝાઝીબાર ની આધુનિક પ્રમતિના શ્રીમજ્જેય મરહત અને ઝાઝીબારની બેવડી રાજ્યાદી પર બેસનાર ઇમામ સેયદ સૈદ ખીન સુલતાનના સમયથી મંડાયા. (અધર)

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવના નાયબન, રેલમી તેમજ સુવર્ણ કાપડ, સીંચો બાળકો અને યુરોપ માટે ઉત્તમ નવના કુબન જર્સી, પુલોવર, કારડીનલ્સ અને બન્ધાઓ મદિ-સુદીક, બીન્સ, બ્લેન્ડેસ, શોસ; નેપીન્સ વિગેરે.

ઈરેક નવના માલ માટે તપાસ કરવા બહામજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, એલાનીસાખગાં.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૬૬ બોક્સ ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે
અમને મળો.
 સુરતી જમણના અને સ્પેસલીસ્ટ ડીએ.
 શ્રી હોટલની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોટેરીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાઈડ વર્ધ્યું.
કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ
 (ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)
 ઐ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણાપર - ડરબન.
 ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુબાઈ પી. નાયક
 છુકકોપર, સુસાઈરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
 હોટલના અંગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ રિવાઈ બંધાર જમીન માને પ્રસારી કરવા પર ભાં આભારી માવકાંદે પ્રક્રમ કરો.
 જહાઝી, આજ, ચારી, ફ્લેક, અકરમાલ, પ્લેટબ્લાસ, વિવેરેના વીમા અમે હતાશની આપીએ છીએ
 ઉન્નમટેસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા બજાવવા રેવન્યુ કમ્પ્લેક્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ જમીનકલને લખવી બાલકોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.
 નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ માર્કેટ એસોસીએશન ઓફ આસ્ટ્રેલિયા અને વોઈલાવર ઉન્નરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ
Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade, Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરૂટ
 આંબા અબાઈ, લીલી અબાઈ, રતાળ અને સુરણની ગોસમ ચાહુ છે. આડુ બજાર ભાવ, લસણ બજાર ભાવ, પાપક નંબર ૧ રૂ. ૧૦, નંબર ૨ રૂ. ૮ ૧૦૦.
 છુરી અને ચેવલી પાન બંધાર ભાવ, પોસ્ટલ લેડ, બાસીક ગ્રેક થી. ૧૦-૬ લાખી અને સ્કેવર માસીટ થી. ૧૧-૧ ડબલ.
 રોટેરીયા, ન્યાસાવેન્ડ અને બેલજબન કોગોના આરકોરો ઉપર પુરવઠા મ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ ઠાવવી ચોક્કસ.
All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
 WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
 P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
 બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વેલ્ડરોલ, હોર્સીમ એસ, સાઈડ વોર્ડ એફીસ ડેસ્ક, છુક ડેસ્ક, ટેબલ, લકન કોફીપલ ભાવે ખરીદી શકશો. બંને પધારી ભાવ લેવા ચુકસો નહિ.
 —બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેચર—
 જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર માવ છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં વર્ધિત થાર રહે છે. માત્ર રોહા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંજાવો અને વેપાર માવલ નધારો.
L. MISTRY
 51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
 PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં
 —ધી—
ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ
કંપની લીમીટેડ
 સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ
રૂસ્તમજી બલભાઈ રૂસ્તમજી
 ૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,
ડરબન — નાટાલ.
 સેવા અને નિર્ભયતા
માટે અમને મળો.
 બધી બતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.
 પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
 રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હલેવન્ય એવન્યુ,
 ડરબન.
 ટેલીફોન્સ :
 એફીસ : ૨૫૮૪૫
 રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

ભારત સાથેનો ઝઘડો પતાવો

બોન, તા. ૨૪ ડીસેમ્બર

રશીયા અને પુર્વના અન્ય સામ્યવાદી રાષ્ટ્રો ભારત સાથે સરહદી ઝઘડો ઠંડ નહીં તો કામચલાઉ સમાધાન કરવા માટે ચીનને સમજાવવાનો અનુક્રમ પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. તા. ૨૪મી ડિસેમ્બરે ફ્રાંસ, બ્રિટન, અમેરિકા અને રશીયાના વડાઓની સિખર પરિષદ મળવાની છે તે સમયે રશીયાના વડા પ્રધાન શ્રી કુસ્ચોવના હાથ મળ્યુત અને એ મુખ્ય હેતુથી આ પ્રયાસ થઈ રહ્યા છે એમ ખુબ જ આધારભૂત રાજદારી મંડળો જણાવે છે.

આ મંડળોના જણાવ્યા પ્રમાણે રશીયાએ તથા અઘવાડીયાએ દરમિયાન ચીનની સરકારને ભારત પ્રત્યે સમાધાન બહુ; વલણ રાખવાની મિત્રભાવે સલાહ આપી છે એટલું જ નહિ પરંતુ પુર્વના સામ્યવાદી રાષ્ટ્રો પાસે ચીનની સરકારને મૌખિક સહયોગ મોકલવો છે કે સામ્યવાદી જીતવું એક રાષ્ટ્ર આ તબક્કે ભારત સાથે ઝઘડો ઉભો કરે એમાં સામ્યવાદનું ચિત્ત નથી.

આ મંડળોના જણાવ્યા પ્રમાણે એપ્રિલ માસમા સિખર પરિષદ મળે તે પહેલાં રશીયા ભારત અને ચીન વચ્ચે કામચલાઉ સમાધાન પણ થાય

જી માટેના પ્રયાસો શરૂ કરી દેશે. ચીન અને ભારત વચ્ચે તાજેતરમાં થયેલા પત્રવ્યવહારથી રશીયા એવેન ખતું છે કારણ કે ચીન ભારત માટે ખુસ્તેલી ઉભી કરી રહ્યું હોય આરે સિખર પરિષદમા હાજરી આપવા તું કુસ્ચોવ માટે સાફ નહીં જોખાય.

પુર્વ જરમનીના એક સામ્યવાદી નેતાએ એમ જણાવ્યું હતું કે શ્રી નહેરુ અને આજે ભ્રમણા મળશે તો સરહદી ઝઘડો પાંચ મીનીટમાં ઉઠેલી જશે. પુર્વ જર્મનીના સામ્યવાદી મંડળોના જણાવ્યા પ્રમાણે ચીન તત્કાળ છુટછાટ મુકે એવી આશા નથી. તેઓ માને છે કે ભારત અને ચીન વચ્ચેના ચાલુ પત્રવ્યવહારથી ગતભેદના મુદ્દા એકા

થતા જશે અને શ્રી નહેરુ અને ચાઉની મુલાકાત શક્ય બનશે

રશીયાનું વાતાવરણ

બોરો, તા. ૨૩. રશીયાના અખબારોએ ચીન અંગેના શ્રી નહેરુના નિવેદનને જે રીતે અમકાવ્યુ છે તેથી ભારતીય મંડળોને આનંદ થયો છે ભારતે ચીન સાથે મસલત કરવાની કાયમ તકવારી દાખવી છે, અને શ્રી નહેરુના જે પત્રોનો ચાઉએ હજી સુધી જવાબ આપ્યો નથી તે જવાબ મળી ન જાય ત્યાં સુધી ભારતનું ભાવિ પગલું નક્કી થઈ શકે નહીં એમ શ્રી નહેરુએ જાહેર કયું છે તેને ભારતથી મળેલા અખબારી હેવાલોમા મહત્વ આપવામા આવ્યુ છે

અસ્વસંજગતા : સંરક્ષણ કે આપઘાત ?

અમેરિકાની અણુ-સબળવાની નીતિ સામે અહોંચક પ્રતિકાર કરવા ઇચ્છનારાઓના ચિંતનોના 'જોઆહા એકશન' નામે મંડળે એક ચોપાનીયુ બહાર પાડ્યું છે તેમાં તે જણાવે છે— 'અમેરિકાના લશ્કરી સત્તાવાળાઓ એક જુ-ખંડમાંથી બીજા જુ-ખંડ ઉપર ધારેલ રથને ફેંકી શકાય તેવાં અસ્ત્રોનાં ૪૦૦૦ મથકો ઉભા કરી રહ્યું છે, જ્યાંથી રશીયા ઉપર પહોંચે તેવા નિશાન તારીફા ૪૦૦૦ હાઇડ્રોજન બોમ્બ એકા સાથે ફેંકી શકાય.

એવી મજબૂતરી છે કે, રશીયા જે અમેરિકાના ૧૫૦ શરેરા ઉપર અણુ-બોમ્બ નાખી શકે, તે અમેરિકાની ૧૮ કરોડની વસ્તીમાંથી ૧૬ કરોડ માણસો ૩૬ કલાકમા જ મારી જાય. વળી બીજા મજબૂતરી છે કે, ૭૫૦ હાઇડ્રોજન બોમ્બ એકા સાથે ફેંકવામા

આવે, તે વાતાવરણ રેડિયો-એક્ટિવ ઝેરથી એટલું ઝેરી બની જાય કે, પૃથ્વી ઉપરનું એકેએક જીવતુ પ્રાણી નાશ પામે. છતાં અમેરિકા ૪૦૦૦ હાઇડ્રોજન-બોમ્બ ફેંકી શકાય તેવાં મથકો તકવાર કરી રહ્યું છે. ('દાહમ' માર્ચ ૧૦, ૧૯૫૯)

આતરખંડીય અણુ-અસ્ત્રો એટલે ૬૦૦૦ માઇલ દુરથી નિશાન તારીફને ફેંકી શકાય તેવા અસ્ત્રો તેમની અતિ નો વેમ કલાકના ૧૮૦૦૦ માઇલ હોય છે; અને પૃથ્વી ઉપર ૬૦૦ માઇલ ઉચેથી તે જઈ શકે છે. તે અસ્ત્રોમા અતિની દિશા નિમંત્રિત કરવાની કરામત અંદર જ ગોઠવેલી હોય છે સિરોચિમા શરેરને ઉડાવી દેનાર અણુ બોમ્બથી એક હજાર ગણી કરતા વધુ તાકાત આ હાઇડ્રોજન-બોમ્બ મા બરેલી હોય છે આ અસ્ત્રોની

કેન્યામાં થયેલી હત્યા

કુન્યાના આતરિક બામમા આવેલા રોમાઇ નજીબના વિસોઇ આમે દુકાન ધરાવતા બેડા જીહાના લીઆસી આમના વતની શ્રી હોટાભાઇ ઇશ્વરભાઈ પટેલ એમના પત્ની અને એમના બે વર્ષના પુત્રની કરપીણ હત્યા કરનારા બોના પોલીસ શોધ ચલાવી રહી છે.

પોલીસ હેવાલ અનુસાર બુધવારે શરે ટોરારા પડતા શ્રી પટેલે પોતાના ધરતુ બારણું ખોલ્યુ હતું. એ ખોલતાની સાથે જ તરત જ ત્રણ આક્રિંકોએ એમના પર હુમલો કર્યો હો. અને પ્રામાણિક મોટા છરા વડે એમના પર ખુની હુમલો કરી હાને ત્યાં જ મારી નાખ્યા હતા. એ પછી તેઓ શ્રી પટેલના સવનખંડમા પ્રવેશ્યા હતા અને શ્રીમતી પટેલ તેમજ એમના બે વર્ષના પુત્રની હત્યા કરી નાખી હતી. એમની છ વર્ષની એક પુત્રી કંતાઇ જવાને પરિણામે બચી જ્યા પામી હતી. હોહા મચી જતાં પોલીસે એ બદમાશોને પીછો માર્યો અને પરંતુ તેને અધારને બાલ લખને છટકી મવા હતા.

૩૩૫ એટલી મોટી હોય છે કે, તેમને દુરથી જોઇ લઇ, રસ્તામાં જ તેમને નાશ કરવો અશક્ય છે આ અસ્ત્રને રશીયાથી અમેરિકા આવતાં, ૨૦ મીનીટ જ લાગે આ અસ્ત્રો ફેંકવાનાં મથકો જર્મનીની અંદર છુપાવી શકાય છે, જેથી બહારથી કોઇ જાણી શકે નહીં આ અસ્ત્ર નર્મ પડે ત્યાં જે માઇલ જેટલો વિસ્તાર (૨૦૦ કુટ ઉડાણમાંથી) તે વરાળ બનીને જ ઉડી જાય' ૧૪ માઇલના વર્તુળમાં ગમે તેવા મન્યુત બાધકામવાળાં તમામ મકાનોનો ખુરદો મોલાવી દે! ૪૦ માઇલના વિસ્તારમા ઉભેલા કોઇ પણ માણસને આડીને બાધ્યું બનાવી દે! ૮૦ માઇલના વર્તુળના વિસ્તારમાં અરબી, ધકકો કે રેડિયો-એક્ટિવ કોરસોથી ૭૫ ટકા માણસોને મારી નામે. અને ૧ લાખ ચોરસ માઇલ વિસ્તાર ઉપર તેની ઝેરી રેડિયો-એક્ટિવ રાખ પથરાય! —'અનલ', ૫-૮-૫૯]

આધુનિક દેવળો

ફેલાય આધુનિક અમેરિકન દેવળો ના સાપ્તાહિક કાર્યક્રમો વધુ ને વધુ પ્રમાણમા ફેલ સામાજિક કલ્યાણના કાર્યક્રમો જેવા બનતા જાય છે. અમેરિકામા ૧૯૦૦મા વસ્તી ૭૫ કરોડ હતી, ત્યારે તેના ૩૫ ટકા લોકો જ જુદા જુદા દેવળોના સભ્ય હતા હવે (૧૯૫૮) વસ્તી ૧૭ કરોડ થઈ છે, ત્યારે દેવળોના સભ્યોની સંખ્યા વધેલી વસ્તીના ૬૦ ટકા જેટલી થઈ છે તેનું કારણ લોકોમા બકિત બાવ વધતો જાય છે એ નથી; પરંતુ દેવળોમા હવે તરવાનો ઢોલ, બરફ ઉપર સરકવાના શ્વેત, જીનેસિયમ, તથા ટેનીસકોર્ટ વગેરે આનંદપ્રમોદની સમવડો વધતી જાય છે, એ છે! —'અવેક' ૮ સપ્ટેમ્બર '૫૯]

[આપણા રેડિયાયારસના કાર્યક્રમો પણ ધીમે ધીમે રમતમમતની હરીફાઈ, વડુલ્લસપથી, તથા નાટ્યસમારંભોના મુખ્યત્વે બનતા જાય છે; તથા સ્વાતંત્ર્ય દિનનો કાર્યક્રમ રોશની અને ફટકાડાનો બનતો જાય છે, એ વસ્તુ સરખાવવા જેવી છે]

ચો. બો. ૫૩૬૦ —— ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "બગતકે"
બગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.
૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
એ હા ની સ બ ગ.
હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ
ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ પ્રોસરી,
રેશી આથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલ-અમરો,
સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના
વાસણુ-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-
કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા
અનેક રેશી ચીજો કીકાયત

સુકા મરચા અને કાચી કેરી
એક ૩૩ રતલી સુકા મરચાની
શુધ્ધીના શી. ૫૨-૧ F O R. ઘોટસ
અને આચાર માટે કાચી કેરી સાડી
દસ રતલી પારસલની શી. ૯-૯
વોસ્ટેજ સાથે રાકડથી ડીસેમ્બરની
અધવચેથી મળશે. માટે તાકાદે લખો.
Maarmans (Pty.) Ltd
P. O. Box 26, Durban 22
(Brits, Transvaal.)

ટાંગાનીકા સ્વતંત્રતાના પંથે—

ટાંગાનીકાને નવું રાજદારી અધારણ આપવાની બાબતમાં તપાસ કરવા અમારા માટે રાખીએ કમીટી નીમવામાં આવી હતી તે કમીટીએ કરેલી બહામણા નામ. સામ્રાજીની સરકારે અંતુર રાખી છે એ બહામણાની અવનરે તા, ૧૫મીના જાહેરાત કરી હતી

રાષ્ટ્રી સરકારે માન્ય રાખેલી એ બહામણાના કેટલાક ખાસ યુદ્ધ નીચે મુજબ છે :

કાઉન્સિલ ઓફ મીનીસ્ટર્સમાં ખીન સરકારી બહુમતી રહેશે અને ધારાસભામાં યુટાવેલા સભ્યોમાંથી મીનીસ્ટરોની નીમણૂક થશે.

પ્રધાનોની સંખ્યા, પ્રધાન મંડળની નવી રચના અને તેની કામગીરીને નિર્ણય ૧૯૬૦ની વસત રજુમાં લગન મા મળનાર ડાનર-સભા થશે

ધારાસભામાં

ધારાસભામાં પ્રમુખના યુટાવેલા સભ્યોની બહુમતી રહેશે. ધારાસભા વિસ્તરન યતા નવી ધારાસભા અસ્તિત્વમાં આવશે.

આ રીતે ને ફેરફારો થયા છે તે ક્યારે અમલી થશે તેની કોઈ તારીખ હજી નક્કી કરવામાં આવી નથી નવી ધારાસભાની નીચે મુજબ રચના થશે .

ટાંગાનીકા પ્રદેશને ૫૦ જિલ્લાઓમાં ડોન્ટીટ્યુઅન્સીમાં વહેંચી નાખવા માં આવશે તેમાંથી ૭૦ સભ્યો યુટાશે - તેમાં ૫૦ પુરુષો બેઠકો માટે યુટાશે અને ૧૧ બેઠકો એશીયનો માટે તથા ૧૦ બેઠકો યુરોપીયનો માટે રીઝર્વ રખાશે.

કાઉન્સિલને અનુભવી બાહોય બેનળ નો પણ લાભ મળે તે માટે અમુક નોમીનેશન કરવાની અવનરેને સત્તા અપાઈ છે. પણ આવી રીતે નોમીનેશન કેટલા સભ્યો થશે તેની સંખ્યા હજી

ચોક્કસ કરાઈ નથી, પણ આ સંખ્યા નાની હશે

કોમન રોલ

આ ઉપરાંત વજી એવી પણ બહામણ કરવામાં આવી છે કે :

ઢાલ પ્રતિનિધિત્વ ત્રણ કોમોને ને સરખું અપાય છે તે સમાન પ્રતિનિધિત્વની પ્રથાને અંત લાવવા

કોમન રોલ આણુ કરવો, અને રીઝર્વ સીટ છે ત્યા દરેક વોટરને એકથી વધુ મત ન હોવો બોધવો.

મતદારોની લાયકાત

કમીટીએ એવી ઇચ્છા વ્યક્ત કરી છે કે ઢાલના પ્રતિનિધિત્વને ફે-ચાઇઝને વિશેષ વિસ્તૃત કરવું તેમાં કોલોનીયલ સેક્રેટરી સમત છે ને નવું અધારણ થશે તેમાં મતદારો માટે નીચે મુજબ ની લાયકાત રખાશે

(૧) ઈંગ્લીસ, અગર સ્વાહીલી વાચી લખી શકે તે

(૨) વાર્ષિક ૭૫ પાઉન્ડની આવક હોય તે. ઢાલ ને મતદારો નોખાયેલા છે તે બધાને નવા મતપત્રકમાં દાખલ કરવામાં આવશે

સ્ત્રીવિલ સરવન્ટસ

ત્યારબદ અવનરે સર રીચાર્ડ ટર્નર-લુલે સીવીલ સરવન્ટસ ને બહારથી આપાત કરવામાં આવેલ છે તેમની સ્થિતિ અગે લખાયેલી તેમજ સમજ પાડી જણાવ્યું હતું કે સેક્રેટરી ઓફ રેટેડ કલ્ચુલ રાખ્યું છે કે તેઓ બલે આ દેશમાં નોકરી કરતા હોય છતા તેઓ તાજની નોકરીમાં છે એ સ્થિતિ માન્ય રાખી તેમના બધા ઢકકો સંરક્ષીત રહેશે.

ચેરેરે માટે હર્ષના ચોકાવો

અવનરેનું બાપણ પુર યતા બધી બાણુએથી તાળીઓનો અમમડટ થયો હતો અને કાઉન્સિલ હોતમાં બધા સભ્યોની નજર આફ્રિકન નેતા મી ચેરેરે ઉપર મડાઇ હતી

મી ચેરેરે કાઉન્સિલ હોલમાંથી બહાર આવતા બહાર ઉબેલ આફ્રિકન મેદનીએ ઉદ્ગર-ઉદ્ગર-આઝાદીની છુમો પાડી હતી. અને તેને ઉચ્છાને બહા પર બેસાડી લીધા હતા તેની સાથે ઢાલ મીલાવવા આફ્રિકનો પડાપડી કરતા હતા. આફ્રિકન ઓએએ

આઝાદીનું ગીત આણુ હતું અને મી. ચેરેરેને કુલઢાર પહેરાવ્યા હતા ટાંગાનીકાની નવી કાઉન્સિલની યુટણી ૧૯૬૦ના અપરેમ્બરમાં થશે એવી જાહેરાત પણ કરવામાં આવી છે. મતદારોની નવી લાયકાત મુજબ હવે ૧૫ લાખ મતદારો મત આપી શકશે ઢાલ જ્યારે ફક્ત ૬૦ હજાર મતદારો જ છે. ટાંગાનીકાની વસ્તી ૯૦ લાખ ની છે.

કેરલ પર એક મગટ ચિંતન

કે. કેલપ્પલ

કેરલમાં આને એવી પરીસ્થિતી છે કે કોઈ પણ ચોતાનું ઢીલ બોલી બોલી નથી શકેનું છતા આજેબ બોલવાની જરૂરીયાત સૌથી વધુ છે. એથીજ બીજાના અમા અણુમમાના કે ગાળો ખાવી પડશે એનો વિચાર કયો વજર મારો મત અહીં જાહેર કરું છું કેરલનું અવિષ્ક ઢાલ અનિક્ષીત દશામાં છે આગામી યુટણી પછી તેનું જાવી નિર્ણીત થશે. એને હજી ૩ માસ છે. લા સુધી મતદારો ચોતાના વિચારો દ્રઢ કરી શકે છે સામ્પવાદીઓ નીરાઇ થયા છે કારણ એમની સરકારને યુવત પહેલાજ અતમ યકું પડ્યું બીજા પક્ષ ચોતાના વિભ્ન મા અસ્ત છે. અહીં કારમાં તેઓ પણ ચોતા પરનો કાણુ બોધ નેહા છે. આથી આ બન્ને પક્ષ લોકોનું કાર્બજ સાબળવા તથ્યાર નથી. છતાં હું માફ ઢીલ બોલું છું

કોમ્યુનીસ્ટોના ધ્યેય બારાત્રા કે તેમના વિચારો વિશે હું અને કાઇજ નહીં હું કેટલાક ધાર્મિકોને ચોતાના પચમાં જેવી અલ અહા હોય છે તેવીજ કોમ્યુનીસ્ટોને ચોતાના પંથમાં છે. ચચોથી તેમને ફેરવી નહીં શકાય અનુભવ ફેરવશે.

એમાં શંકા નથી કે કોમ્યુનીસ્ટ-સામ્પવાદીઓ અરીઓના મિત્ર છે. છતા તેઓએ એક જુલ કર્યો. જ્યારે કેરલમાં એમની સરકાર હતી ત્યારે અરીઓને પાચ વર્ષમાં કોમ્યુનીસ્ટ કરી નાખવાની ઉતાવળ કરી પ્રત્યેક જમાનામાં બોલિક એથ આરામ કરતા આઝાદી અને નૈતિક મુશ્વેને મહત્વ આપનાર વ્યક્તીઓ પણ પેલા થાય છે એમની સંખ્યા ઓછી હોવા છતા સરકારને યોગ્ય 'માર્ગે' જવાની સલાહ સુચના તે આપ્યા કરે છે. સામ્પવાદી પક્ષ એ સુલી અમે કે, કુનીયામાં ધાર્મિક મુશ્વેનું રમાન' તો ધર્મ અને નીતિ માટે નિભવતાથી જાનને કુરયાન કરનારી વ્યક્તીઓથી જ આંકી શકાય છે. સામ્પવાદી એવી ગેર સમજ સેવે છે કે નૈતિક સુખ

સમવડો મેળવવા, ચોતાના નૈતિક વિશ્વાસ અને મુશ્વેની આણુતી આપવા પ્રત્યેક વ્યક્તી તથ્યાર રહેશે લોકશાહી મા હવે પરીવર્તન માટે જ્યાર જરૂરી ને રમાન નહી રહે આથી પાંચ વરસમાં અરીઓને કોમ્યુનીસ્ટ જનાવવા સામ્પવાદીઓએ જોર જુલમ શરૂ કર્યા આથી ને સમવડો તેમના રાજ્યમાં અરીઓને અપાય તે જે તેઓ કોમ્યુનીસ્ટ અને તોજ અપાય એમ થયુ. ન્યાય પણ તેનેજ મળતો. કોમ્યુનું જુન કે છુટ થયા હોય અને જુનેમાર કોમ્યુનીસ્ટ હોય તો સરકાર તેને મદદ કરતી. જે તમે ન્યાય ઇચ્છો તો તમારે કોમ્યુનીસ્ટ તરીકે પહેલા ઓળખાવવું પડે. આમ શામ ઢામ ઇંડથી બધાને કોમ્યુનીસ્ટ બનાવવામાં આગ્યા 'પરી-જ્યાને સમસ્ત પ્રાતર્માં વિરોધીઓ જાગ્યા અને જનતા એ બોમમાં વેચાઈ મદ

આ ઉપરાંત કેળવણીનો કાયદો અને જૂમી સુધારણાના ખીલને લીધે પણ લોગો ખીલ્યા

આ પરીસ્થિતીમાં કેન્દ્ર સરકાર એમાં કુદી પડી. એનું અધ્યય થયું જરૂરી હતું કે નહીં એ આગામી યુટણીજ કહેશે.

સ્થાભારે સ્ત્રીકાર :

સર્વેશી વિભવદેવ રતનજી મીઝી

દાસવાલ ૧-૧-૦૦
પુષ્પાલબાઈ વસનજી મીઝી
દાસવાલ ૧-૧-૦૦
કે. એસ. મીઝી એન્ડ સન્સ
કરબન ૧-૧-૦૦
ગોસાઈ નારણ એન્ડ સન્સ
કરબન ૧-૧-૦૦
મણીલાલ વસનજી દાસવાલ ૧-૧-૦૦
શ્રીમધાઈકર મ. જોખાકર ,, ૧-૧-૦૦
મણીજેન શુભાભાઈ પટેલ ,, ૧-૧-૦૦
બીખીબેને ,, ,, ૧-૧-૦૦
પરજુભાઈ મન્જાભાઈ પટેલ જોખમ ૫-૫-૦૦
વિમલાબેન રાવજીભાઈ પટેલ જોખમ ૨-૧-૦૦

ગીતા અને સંતચરિત્ર

એક બાઈએ વિનોઆજને પ્રુધુ : "ગીતાનુ અપ્પવન મારે પ્રથમ કરવું જોઈએ કે સતપુરોના ચરિત્રોનું ?"

વિનોઆજને જવાબમાં કહ્યું. "ગીતા એક તિજોગી છે અને સત ચરિત્ર એક બાણુ છે. બાણુમાંથી વરણુ કાઢીને તેમાંથી સારી-નરસી અલમ કરવી પડે છે અને સારી લેવાની હોય છે, જ્યારે તિજોગી તો સારી વરણુઓનો જ અગાર હોય છે.

"સંતના ચરિત્રમાંથી સારા ગુણો, સારી વરણુઓ લઈ લેવી અને ખીલું બધું છુલી જવું. ગીતામાં તો બધું સાઈ જ છે તેથી ગીતાનો અભ્યાસ કરતા કરતા ધીમે ધીમે સાઈ નરણું અલમ કરવાની ચકિત કેળવાશે. આથી પહેલા ગીતાનો અને પછી સંતચરિત્રનો અભ્યાસ કરવો સારો છે."

—લોકાજ્ઞાન'માંથી.

બાળલકવાની નવી શોધ

અમેરીકન કેન્સર સોસાયટીએ જાહેર કર્યું હતું કે અમેરીકન વેદાન્તિકા, માનવીના શરીરના કોષોમાં ઉત્પન્ન થતા બાળલકવાના વિષાણુઓનું પહેલાં વાર કોષોમાં નિરીક્ષણ કર્યું છે અને તેની તસવીરો લીધી છે. આ સ્વસ્થ રોમિયોનું આસર વિશે જાણવા પ્રવર્તતા આસો અંગે, આ સિદ્ધિને અંગે સંકેત લખી કરી છે.

અમેરિકાના આરોગ્ય ખાતાના એ વેદાન્તિકાને ઇલેક્ટ્રોન માઇક્રોસ્કોપની મદદથી આ વિષાણુઓનું માનવકોષમાં જ નિરીક્ષણ કર્યું છે. આ આખરે, કોષ આણું નિરીક્ષણ કરી શક્યું નથી.

આ તસવીરો પરથી એમ જાણવા મળ્યું છે કે પહેલાં મનાતું હતું એમ આ વિષાણુઓ કોષના કેન્દ્રની અંદર નહિ પણ કોષના કેન્દ્રની આજુબાજુ ના પદાર્થમાં રહેવા પામે છે. આ વિષાણુઓનો એવ કયા ગામ્યમ દારા ફેલાય છે એ વિશે પણ આ સિદ્ધિથી નવો પ્રકાશ લાગ્યો છે કારણ કે કોષ ના કેન્દ્રની અંદર ને રસાયણો છે

જ્યાં કરતાં જુદા રસાયણો કોષના કેન્દ્રની આજુબાજુના પદાર્થમાં હોય છે.

આ વેદાન્તિકાએ એ પણ શોધી કાઢ્યું છે કે બાળલકવાના આ વિષાણુઓ હેરત પમાડે એવી ઝડપથી રહી પામે છે. એક વિષાણુમાંથી થોડા કલાકમાં એક લાખ વિષાણુઓ થઈ જાય છે. આ વિષાણુઓનું કદ એટલું નાનું છે કે દર લાખ વિષાણુઓને એક કારમાં ગોઠવવામાં આવે તો તેની લંબાઈ માત્ર એક ઈંચ જેટલી જ થાય.

આ દિશામાં વધુ અભ્યાસ થવાથી એ પણ જાણી શકાશે કે આ વિષાણુ ઓનો એવ કષ્ટ રીતે રહી પામે છે અને તેને કષ્ટ રીતે અટકાવી શકાય. અચૂક પ્રકારનું કેન્સર આ વિષાણુઓને લીધે થાય છે કે કેમ એ જાણી શકાય તો તે કેન્સરની સારવાર માટે પણ ઉપયોગી નીવડે.

કોષમાં આ વિષાણુઓનું સંભવન થતું હોય એ વખતની તસવીરો લેવા પણ વેદાન્તિકા પ્રયાસ કરી રહ્યા છે.

રૂપીયા ભેગા કરી રેલ રાહત દેડને આપ્યા હતાં.

—પારદોષી તાલુકામાં આવેલા વેડળી આશ્રમના સ્થાપક શ્રી સુનીલાઈ મહેતાનું અવસાન થયું છે. તેઓ યુક સેવક હતાં. અને તેમની પુત્રી શ્રી. અમલપુષ્પી પણ પ્રુમ સેવા કરી રહ્યા છે. સુનીલાઈના પત્ની પણ વેડળી આશ્રમમાં રહે છે.

—વોટરપુસ્તક ચીલે અને લીપરટીક વિગેરે સીએના શુંનારના રંગો કોલેજામાંથી થાય છે.

—દોસ્તીમાં બાળકો માટે એક પ્રદર્શન શુદ્ધ કરવાનું યત્ન કર્યું છે. અમરેલીમાં બાળ પ્રદર્શન શુદ્ધ છે. આ બીજી મરો.

—ભારતમાં હડતી રકાબી બનાવવામાં આવી છે અને તે ધંડનના પ્રદર્શનમાં મુકવામાં આવી છે.

—પોલેન્ડમાં પાલોનેટ સંવત્સર મત કરેલા કામલાનુસાર હાર સામે હડત અલાવવા માટે પોલેન્ડની બંધી લોકલ કાઉન્સિલોને સત્તા આપવામાં આવનાર છે કે તેમના પોતાના વિસ્તારમાં હાર વેચવાની બંધી કરવી.

ભારતમાં યોધા ચેલી ક્ષમ વિરોધી દવા

આરોગ્ય પ્રધાન શ્રી ડી. પી. કરમ રહેર લોકલભાઈ બજાણું હતું કે દોસ્તીની વલ્લભભાઈ પરેલ ચેરટ ઇસ્ટી ટ્યુટ સંસ્થાપન કરીને ક્ષમ વિરોધી નવી એન્ટી-બાયોટીક દવા શોધી છે. આ દવાને નાના પ્રમાણમાં યોજાને ક્ષમ રોમના જંતુઓની સામે વાપરવામાં આવતાં તે બારે અસરકારક માલમ પડી છે. આ દવાના કામ્યા તત્વથી પ્રાણીઓ ઉપર જેર જેવી અસર થતી નથી. આ એન્ટી-બાયોટીક દવાને શુદ્ધ કરવાનું અને પ્રયોજીને માટે જરૂરી હોય તેટલા પ્રમાણમાં દવા બનાવવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે.

અવસાન

કેન્ડલ ટ્રાંસવાલ નિવાસી શ્રી પરશોતમ ભાઈ તથા જોષાભાઈ ડાહ્યાભાઈના માતૃશ્રી લાડુબેન દેશમાં ગામ બામજીવેલ નાલું તા. ૨૭-૧૨-૧૯૫૯ને રવિવારે સ્ત્રી-મસ યુકામે અવસાન થયું હતું. વય ૬૫ વરસનું હતું માત્ર ત્રણ દિવસની ટુકી માર્દગી બેઠવેલી સ્વર્ગે ગયા હતાં, પુત્રો પૌત્રોની લીલી વાડી પાછળ યુક્તા ગયાં છે, એમને બેઠાનીસખા ના ગેસ અગ્ની શુદ્ધમાં અંતિમ સંસ્કાર થયો હતો. દુર દુરથી પણ સર્માં રનેલી મિત્રોએ ભાગ લીધો હતો સંદેશાભી મોક્ષ્યા હતા તે માટે એ સોનો ઉપરોક્ત બન્ને ભાઈઓ તરફથી હાર્દિક આભાર માનવામાં આવે છે.

સ્વ.ના યુક્ત્યાથે નીચે કુલ્લ્ય દાન આપાનું હતું. ધ. જો. ૨-૨-૦, રામ-કૃષ્ણ સેન્ટર ૨-૨-૦ ટ્રાંસવાલ પ્રભ-પતિ જોશી. ૧-૧-૦, દેમામ, પ્રો. પ્રભપતિ જોશીસિંહન ૧-૧-૦.

ધરમાં ફેમ બનાવી ટંબાડવા લાખક મુકાબ. 'મનને મોખ' રવ. ડીકોર-લાલ મયરવાલા કૃત. સુંદર જામ કામળ પર બે રંગમાં છપાયું છે. ભાવ ફલત થી. ૧-૦ પેરડેજ ૩ પેતી. આ જોરીસેથી મળશે.

પરચુરણ

—રશીયાના નિષ્ણાતોએ ભારત માટે તેલ શીઠાઈનરી સ્થાપવાનું કામ શરૂ કર્યું છે. આમાં ઇન્ડિયામાં વપરાતાં તેલો પેટ્રોલ, પેરેશીન વગેરે બનાવાશે. ૧૯૬૧થી આ વસ્તુઓ જાનરમાં મુકાશે.

—આમવાદી અગિવાન શ્રી જોષાભાઈ જ્યારે સુરતની એક ક્ષામાં મોલવા ઉભા થયા ત્યારે લોકોએ 'મીનના યુક્તામ પાછા જાવ'ના અવાજો અને કાળા વાવટાના દેખાવો કરી તેમને મોલવા નહોતા દીધા.

—હિરેદી જેએ હિમાલય પર સફળ ચડાઈ કરે છે તેઓ હવે વમર જોડ-સોજને મહાકુ શીખર-૨૭,૬૦૦ શીટ

ઉચ્ચ છે ત્યા જવા ઇચ્છે છે.

—પ્રાચીનકાલેન્ડમાં એસીસ્ટન્ટ ડાયરેક્ટર કમીસનસને હોદ્દો પ્રથમ વાર એક આફ્રિકનને આપવામાં આવ્યો છે. આ હોદ્દો ૮૦૦ પાઉન્ડના પમારથી વધી ૧૬૫૦ના પમાર સુધી અગિ-યાર વરસમાં જશે.

—સોરાષ્ટ્રમાં છેલ્લી અતિરૂઠિ ને અક-ટોળરમા થઈ હતી તેમાં ને ભવંકર તારાણ થઈ હતી તે માટે મુખ્ય વાસી ઓએ ૬૦ લાખ રૂપીયા અકટોળરની આખરી સુધીમાં જનતાને રાહત આપવા સચેતી પર મોકલ્યા હતા.

—મુખ્યના આશરે રોડ નેલના ઠેલીઓ એ પોતાનું મોજન જવું કરી ૨૨૩૭૫

નીરોગી અને લાંબુ જીવન જીવવાની કળા

શ્રી વિશ્વરેયા જેએએ અકટોળરમાં ૬૬ વર્ષ પુરા કર્યાં. એમને જાપાના ખમર પત્રીઓએ નીરોગી અને લાંબા જીવન જીવવાની કળા શું છે? એવો પ્રશ્ન મુક્યો હતો. તેઓએ નીચલા ય યુક્તા જવાબમાં કહ્યા હતાં.

૧. નિયમીત સમયે મોજન.
૨. નિયમીત ૬ થી ૮ કલાકની જામ.
૩. ૮ કલાક કામ.

સાંજના નિયમીત ૩-૪ માઇલ માલમ

વધુમાં તેઓએ ઉમેર્યું કે ઇન્ડી-ઓનો સંવત્ર પણ મજા આવડે છે. તેઓએ અંતમાં કહ્યું કે બે કાંઈક કારણ સર બહાર કરતા જવાનું બનતું નથી તો હું ૨૦ મીનીટ ધરના આમજા માં દોડતો.

આથે બાંધવાની રીયાન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલકની, રીખન અનેક રંગ, ડીકાઈન અને સાઈલમાં મળશે, હાલ મંડપ અને મોટર સજ્જારવા માટે જરૂરના ડીખનો મળી શકશે.

બધાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીકાઈત બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

આંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, ફેલ્ટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના પ્રોચસ મળશે.

રેસમ પર મુકવા માટે પલાસ્ટીકના સુંદર કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૧ પહેલે માળે, બોક્સ પરપાઠ.
ખારડે મેન્સન્સ — ૩૩ વેરક સ્ટ્રીટ, — બેઠાનીસખા.

આ જગા બાટે આપવાની છે

જાહેર ખખર આપી આ પત્રને મહક રૂપ બને.

એક વખત માટે	મત્રેક વખતની	પા. ૫ ૦ ૦
ત્રણ વખત માટે	"	પા. ૨ ૧૦ ૦
૭ વખત માટે	"	પા. ૨ ૦ ૦
એક વસ્ત્ર માટે	"	પા. ૧ ૦ ૦

Manager, INDIAN OPINION
Private Bag, Durban.

હમણાં આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક ભાતની અગરબત્તીઓ નેતી કે "ત્રણ રાત્ર" ગ્રેટવે ગ્રોઈ બ્રાન્ડીના, અસોશિયેટ્સ, મુંબઈ રાષ્ટ્રી, આમેલી, બચા મંગેલકર, વાંસાંતી, કમ્પ્યુ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેટીસ્ટ માટે લખેા. (અમે રૂકત હિંદની બનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લ આડુ ૧૦ પેની	રતલ	માલ બરોબર પેક કરી
લીલી હળદળ થી. ૧-૩	૦૦	થાવીયું.
આંબા હળદર થી. ૧-૩	..	ગ્રોઈર સાથે પસા ત્રોકલવા
મોટી કળી વાળુ હસણ ૧/૩ રતલ		વિનંતી છે.

અમે નીચેની, વસ્તુઓ ઘણેકેક છુપોઈ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :

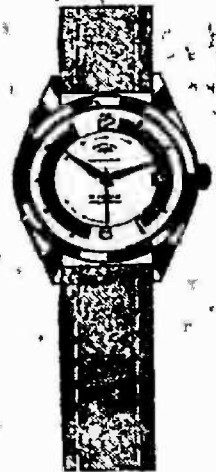
ચીના ચણા, ખાંભ, એલચી, પેાવા, ગ્રમરા, સે-ટેડ સોપારી, કાચી સોપારી, કોલેલી સોપારી, ગ્રાળ, આબલી, કાચો, હોમ, મસુર, દરેક ભાતની ઘાળો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાણીવાળા નાળાંચેર, વરીવારી, છર, હરોમ, મેથી, રાખ, અલમો, મુવા, હીમેલ, ઘાણા, ઘાણા ઘાળ, આખા મરચા, નારીયેળનો છુકો, રાબરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHAISONS"

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્રીઓ અને પુરૂષો માટે
ઘડિયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ મુલનાં
ઓરોમેટીક કેલેન્ડર.
* રોમર
* રાઈરી
* લેડો
* રૂસર
વિગેરે દરેક ભાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં, શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ-સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્જ.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી ભાતના વિભાવું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબલ રૂસ્તમલ

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ ગેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.
રેલીફિન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.